

รายงานวิจัยเรื่อง

การเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่นด้วยกิจกรรมท่องเที่ยวเชิง
สร้างสรรค์ของอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

Increasing the value and value of local resources with creative
tourism activities of Cha-uat District Nakhon Sri Thammarat
Province

โดย

นายอดุลย์ ดำสงค์ และคณะ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

พฤษภาคม 2562

การเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่นด้วยกิจกรรมท่องเที่ยวเชิง
สร้างสรรค์ของอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

Increasing the value and value of local resources with creative
tourism activities of Cha-uat District Nakhon Sri Thammarat
Province

คณะผู้วิจัย

นายอดุลย์ คำสงค์	54 ม.7 ตำบลเคื่อง อำเภอชะอวด จ.นครศรีธรรมราช
นายอภิชาติ ศรีพรหมทอง	13/5 ม. 2 ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จ.นครศรีธรรมราช
นายประภาส แป้นประดิษฐ์	40/1 ม.5 ตำบลเขาพระทอง อำเภอชะอวด จ.นครศรีธรรมราช
นายณัฐกาญจน์ ชุมทอง	องค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จ.นครศรีธรรมราช

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย และไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

คำนำ

โครงการวิจัยการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่นด้วยกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ของชาวนาผ่านการรื้อฟื้นวิถีชีวิต เครื่องไม้เครื่องมือ และพิธีกรรมของการทำนาในอำเภอชะอวด 2) เพื่อศึกษาทุนทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองท้องถิ่น ที่จะส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยววิถีชาวนาในอำเภอชะอวด 3) เพื่อวิเคราะห์การตลาดที่จะนำมาสู่การท่องเที่ยววิถีชาวนาในอำเภอชะอวด และ 4) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยววิถีชาวนาในอำเภอชะอวด โครงการวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจาก 87 หมู่บ้าน 11 ตำบลของอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ทีมวิจัยมีแรงบันดาลใจต้องการเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในอำเภอชะอวด สุดท้ายทีมวิจัยต้องขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ ธนาคาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชาวบ้านที่ร่วมให้ข้อมูลจาก 87 หมู่บ้านที่ให้กรุณาให้ความช่วยเหลือทีมวิจัยอย่างสูง

นายอดุลย์ คำสงฆ์
หัวหน้าโครงการวิจัย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	ค
บทที่ 1	1
บทที่ 2	9
บทที่ 3	15
บทที่ 4	17
ชุมชนขับเคลื่อนเปิดแหล่งท่องเที่ยว	65
เอกสารอ้างอิง	69
ภาคผนวก ก	76
ภาคผนวก ข	80
ภาคผนวก ค	81
ภาคผนวก ง	82
ภาคผนวก จ	83
ภาคผนวก ฉ	84
ประวัตินักวิจัย	93

สารบัญภาพ

หน้า

แผนที่แสดงที่ตั้งอำเภอชะอวด	7
จุดชมวิวะทะเลหมอก ลานกางเต็นท์ควนห้วยเขต ตำบลควนหนองหงษ์	65
จุดชมวิวะทะเลหมอกเขาท่าข้าม ตำบลควนหนองหงษ์	65
นบบัวแก้ว@ทุ่งนาใต้ ตำบลท่าประจะ	66
หนานเรือ หนานครก เขตพื้นที่ 2 ตำบล คือ หมู่ 8 ตำบลวังอ่างกับหมู่ 6 ตำบลเขาพระทอง	67
ล่องแพลูกบวบ คลองห้วยแหง ตำบลท่าประจะ	68

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ทำการวิจัย

ชาวนา (Peasant) คือผู้ปลูกพืชไร่และเลี้ยงสัตว์เพื่อขายหรือบริโภคในท้องถิ่น ในยุคสมัยของตามพลิงคม (Tambalingam) (ปริชา นุ่นสุข, 2528) คนในรัฐแสงเทียนอย่างชาวนารับเอาวัฒนธรรมพราหมณ์-พุทธ (พิริยะ ไกรฤกษ์, 2533) ผ่านบทบาทของผู้นำ ในสมัยสุโขทัย (พ.ศ.1782-1981) มีการเผยแผ่พุทธศาสนาขึ้นยังอาณาจักรสุโขทัย (ปิยชาติ สิงห์, 2547) จนในสมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ.1893-2310) เมืองสงขลาฝั่งบ้านเขาหัวแดงที่สำคัญด้านการปกครองขึ้นในปลายพุทธศตวรรษที่ 21 (ยงยุทธ ชูแว่น, 2535) ได้ส่งผลให้เศรษฐกิจริมฝั่งอ่าวไทยเกิดเป็นท่าเรือที่มีการแลกเปลี่ยนสินค้าตั้งแต่รอบๆบริเวณทะเลสาบสงขลามารจรดชุมชนพุมควนเคร็ง โดยมีเมืองพัทลุงเป็นศูนย์กลางของของบริวารและหนึ่งใน 11 คือเมืองปราง (ท่าเสม็ด) (ข้า กาศสุวรรณ, 2507) ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรของไร่นาที่สามารถเลี้ยงดูผู้คนในเมืองได้ และด้วยเมืองปรางตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มและที่ราบเชิงเทือกเขาบรรทัดส่งผลให้เมืองท่าเสม็ดกลายเป็นเมืองต้นน้ำที่น้ำจากที่สูงต้องไหลลงไปในกลุ่มน้ำปากพนัง (กรรณิการ์ ต้นประเสริฐ และภูธร ภูมะธน, บรรณาธิการ, 2540) ที่ส่งผลให้พื้นที่ราบลุ่มส่วนใหญ่ในกลุ่มน้ำปากพนังกลายเป็นพื้นที่รับน้ำท่วมขังจนส่งผลให้นาข้าวของผู้คนเสียหาย จนนำมาสู่การอพยพขึ้นมามาตั้งหลักแหล่งในพื้นที่ราบที่สูงขึ้นตามภูเขาบรรทัดมากขึ้น รวมถึงการอพยพเข้ามาของชาวจีนโพ้นทะเล

วัฒนธรรมโจรผู้ร้ายก็ได้สถาปนาความเป็นไฉ่เสื่อด้วยการขโมยวัวควายของชาวนาหรือชาวนาได้ก่อสร้างโครงสร้างทางสังคมผ่านการเป็นโจรซึ่งเป็นชาวนาที่ลุกขึ้นมาขโมยวัวควายชาวนาด้วยกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับและการควบคุมทางสังคมของชุมชนขึ้น วัฒนธรรมไฉ่เสื่อส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายถ่ายเทผู้คนเข้าสู่พื้นที่ราบของเทือกเขาบรรทัดมากขึ้น จนหน่วยงานราชการในแผ่นดินรัชกาลที่ 6 (พ.ศ.2453-2468) ได้สถาปนาหน่วยการปกครองขึ้นตอนนครศรีธรรมราชลงวันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2466 ได้ยกฐานะชุมชนท่าเสม็ดซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอำเภอรัตนบุรีขึ้นเป็นกิ่งอำเภอชะอวดเพื่อทำการป้องกันและปราบปรามโจรผู้ร้าย ซึ่งมาจากความต้องการปกป้องศักดิ์ศรีของผู้คน ดังนั้นการลุกขึ้นมาเป็นโจรผู้ร้ายของชาวนาจึงเป็นวิถีชีวิตของการปกป้องรักษาความเป็นชาวนาด้วยการแผ่บารมีของเสื่อร้าย ทางราชการได้แต่งตั้งข้าราชการมาดำรงตำแหน่งปลัดกิ่งอำเภอคนแรก คือขุนอินทร์บุรี (เอียด ณ นคร) (สงวน อ้นคง, 2515) โดยแบ่งการปกครองเป็น 5 ตำบลคือ ตำบลชะอวด ท่าเสม็ด เครง 4 วังอ่าง 5 และตำบลท่าประจะ โดยมีลำคลองที่มีต้นน้ำจากเทือกเขาบรรทัดที่ไหลลงมาสู่ลำคลองที่เชื่อมออกไปสู่ทะเลน้อยและอ่าวไทย ด้วยสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีลำคลองไหลผ่านทั้ง 5 ตำบลและพื้นที่ใหม่เป็นที่ราบริมเทือกเขาบรรทัดโดยเฉพาะตำบลวังอ่างที่เกิดพื้นที่ที่กสิกรรมและสวนสมรมของชาวนาขึ้นในพื้นที่ ตรงนี้ส่งผลให้วิถีชีวิตของชาวนาได้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามบริบททางสังคม

ศาสนสถานซึ่งถือเป็นจุดรวมศูนย์กลางของความศรัทธาของผู้คนในอำเภอชะอวดมีมากถึง 23 แห่ง ที่มีทั้งวัด มัสยิด และโบสถ์คริสต์ ซึ่งวิถีของชาวไร่ชาวนา พ่อค้า รวมถึงข้าราชการ ก็ได้มีความสัมพันธ์ผูกโยงอยู่

กับศาสนาเหล่านี้ ด้วยประวัติศาสตร์ของเมืองนครศรีธรรมราชที่รับวัฒนธรรมพราหมณ์ พุทธ เข้ามาส่งผลให้พื้นที่อำเภอชะอวดจึงมีวัดมากที่สุด รองลงมาก็มีสยิด 3 แห่ง และคริสตจักร 1 แห่ง ซึ่งมีผลต่อการหลอมรวมความเชื่อของชาวไร่ชาวนาจนกลายมาเป็นวิถีชีวิตนั่นเอง ไม่ว่าจะเป็นการปลูกเสกวัตถุมงคล ผ้ายันต์ หรือการกราบไหว้ขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งเจ้าที่ เทพยา และพระสงฆ์ที่ลี้ภัยไปแล้ว ความเชื่อศรัทธานี้ก็เป็นอีกกลไกในการขับเคลื่อนวิถีชีวิตของชาวไร่ชาวนาให้มีความกล้าในการเข้าร่วมในสงครามกลางเมือง การจัดตั้งทีมเพื่อประกาศตัวลงรับสมัครเลือกตั้งในระดับต่างๆ หรือแม้แต่การเข้าร่วมกับขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมอย่าง กปปส. และนปช. การประท้วงราคาขายที่นำมาสู่การปิดถนนบริเวณตำบลควนหนองหงส์ เป็นต้น ดังนั้นเบื้องหลังของการต่อสู้ของชาวไร่ชาวนาในอำเภอชะอวดมักยึดโยงเข้ากับความเชื่อที่ผ่านการปลุกเสกไม่ว่าจะจากครูมนิรหัท มนต์พิธีสำนักเข้าอ้อซึ่งร่วมวัฒนธรรมด้วยกัน ตาหลวงเดช ตาหลวงรอง สมภารตาแดง เทวดาต่างๆ อีกมากมาย ดังนั้นวิถีชีวิตของชาวไร่ชาวนาในอำเภอชะอวดจึงมีความผูกพันกับความเชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์อย่างหนาแน่น

ปัจจุบันอำเภอชะอวดแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 11 ตำบล ได้แก่ 1.ตำบลวังอ่าง 2.ตำบลเขาพระทอง 3.ตำบลท่าประจะ 4.ตำบลชะอวด 5.ตำบลท่าเสม็ด 6.ตำบลเคื่อง 7.ตำบลบ้านตุล 8.ตำบลขนหาด 9.ตำบลเกาะขันธุ์ 10.ตำบลควนหนองหงส์ 11.ตำบลนางหลง โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 12 แห่ง อำเภอชะอวดมีพื้นที่ทั้งหมด 833.002 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 86,664 คน (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2561) ในช่วงสงครามกลางเมือง (พ.ศ.2508-2535) ที่สังคมไทยมีความขัดแย้งในเชิงอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยและสังคมนิยม ชาวนาในพื้นที่ที่ตั้งหลักแหล่งบริเวณที่ราบเทือกเขาบรรทัดได้รับอิทธิพลของอุดมการณ์คอมมิวนิสต์ด้วยวาทกรรม “ไม่รบนายไม่หายจน” ที่มีเชื้อไฟมาจากการกดขี่ข่มเหงของข้าราชการที่มีต่อชาวไร่ชาวนา ดังนั้นเมื่อมีโอกาสในการลุกขึ้นสู้ชาวไร่ชาวนาในพื้นที่ราบเทือกเขาบรรทัดในตำบลวังอ่าง เขาพระทอง เกาะขันธุ์ ท่าประจะ และชะอวด บางส่วนจึงลุกขึ้นต่อสู้ครั้งใหญ่ในประวัติศาสตร์การต่อสู้ของชาวไร่ชาวนาในอำเภอชะอวด ส่งผลให้มีวัฒนธรรมการเรียนรู้การปลูกข้าวไร้ดัดตามมาด้วย ปัจจุบันมีอนุสรณ์สถานของการต่อสู้ของชาวไร่ชาวนาในวัดไม้เสียบ ตำบลเกาะขันธุ์ ผลของการต่อสู้ครั้งนั้นยุติลงด้วยการมอบปืนและให้ชาวไร่ชาวนามาร่วมพัฒนาชาติไทย แต่อย่างไรก็ตามก็มีการรังสรรค์วัฒนธรรมการศึกษาให้บุตรหลานเข้ารับราชการเพื่อปกป้องทรัพย์สินและศักดิ์ศรีด้วยนั่นเอง

ด้วยเหตุนี้จึงเกิดความล่าช้าทางวัฒนธรรมที่จะให้บุตรหลานยังคงมีวิถีชีวิตแบบชาวไร่ชาวนาเหมือนดังบรรพบุรุษ ประกอบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 1 พ.ศ.2504 ที่มุ่งพัฒนาเพียงมิติทางเศรษฐกิจ ที่มีเป้าหมายของการส่งสินค้าเกษตรราคาถูกลงสู่ตลาดโลก ส่งผลให้ชาวไร่ชาวนาถูกกระแสการบริโภคนิยมกลืนกลายจนมีความไร้คุณธรรมในฐานะผู้ผลิตเกิดขึ้น ประกอบกับพืชเศรษฐกิจอย่างยางพาราก็เข้ามามีบทบาทแทนที่ไร่นาที่ได้มูลค่าต่ำ ชาวไร่ชาวนาจึงเปลี่ยนที่ไร่นาเป็นแปลงปลูกยางพารากันอย่างดาบดิน ชาวนาจึงเปลี่ยนสถานภาพเป็นชาวนาอย่างที่ทำหน้าที่ในการผลิตน้ำยางจำหน่ายและซื้อหาข้าวมาทาน ผนวกกับค่านิยมของสังคมไทยที่ให้คุณค่ากับเงินตราและวัตถุนิยมส่งผลให้อาชีพชาวนาคืออาชีพที่ต่ำต้อย ไม่มีเกียรติ ไม่มีศักดิ์ศรี และไม่มีพื้นที่ให้เกิดการยอมรับทางสังคม ส่งผลให้ชาวไร่ชาวนาจำนวนหนึ่งวางเป้าหมายชีวิต

ให้กับลูกหลานในการเป็นข้าราชการ ปัจจุบันในหมู่ 4 ตำบลเขาพระทอง ซึ่งเคยอยู่ในพื้นที่สีแดงบุตรหลานได้รับข้าราชการมากที่สุดของอำเภอชะอวด ซึ่งส่งผลให้พื้นที่ไร่นาแปรเปลี่ยนเป็นสวนยางพารานั้นเอง

หลังรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน พ.ศ.2540 ชาวไร่ชาวนาได้เปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมเป็นผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมกับการเมืองในทุกระดับ ประกอบกับขยายตัวของพื้นที่เมืองเข้าไปในชนบทภายหลังจากการมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้พื้นที่ในตำบลต่างๆ ในอำเภอชะอวดมีการเปลี่ยนแปลงเป็นพื้นที่เมืองมากขึ้น และสังคมไทยภายหลังกฎหมายประชานิยมได้เกิดการบริโภคและการท่องเที่ยวที่นำมาสู่ความต้องการอาหารจำนวนมาก ผวนกับพืชเศรษฐกิจอย่างปาล์มน้ำมันที่เข้ามามีอิทธิพลต่อผู้คน พื้นที่ไร่นาในอำเภอชะอวดจำนวนมากจึงแปรเปลี่ยนไปเป็นสวนปาล์มน้ำมันโดยเฉพาะในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เหมาะสมจะทำนามากกว่า แต่การทำนาส่งผลให้ชาวนายากจนเพิ่มขึ้น ชาวนาบางส่วนจึงขายที่นา หรือปล่อยให้มีการเช่าที่นา หรือบางส่วนก็ไม่สามารถทำนาได้เพราะที่ดินนาที่ติดกันเปลี่ยนเป็นสวนปาล์มน้ำมันแล้วทั้งสิ้น ดังนั้นถ้าทำนาจะไม่ได้รับผลผลิต

ประกอบกับสังคมไทยในปัจจุบันได้มีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมรวมถึงระบบขนส่งจึงเกิดการนำข้าวจากภาคอื่นเข้ามาจำหน่ายจำนวนมาก ผู้คนในสังคมจึงเกิดค่านิยมการซื้อข้าวจากร้านสะดวกซื้อมากกว่าที่จะลงมือทำนาที่มีความเสี่ยงและเหนื่อยล้าอย่างซ้ำซาก โดยหลายๆ ครั้งที่หน่วยงานราชการก็ได้จัดโครงการจำหน่ายข้าวสารจากภาคอื่นๆ ในราคาถูก จนชาวบ้านทั่วไปก็ละทิ้งค่านิยมที่ว่า “เงินทองเป็นของมายา ข้าวปลาเป็นของจริง” แปรเปลี่ยนเป็น “เงินทองเป็นของจริง สิ่งที่เป็นมายาคือข้าวปลา” เพราะสามารถซื้อหาได้ทุกร้านสะดวกซื้อหรือแม้แต่การสั่งซื้อข้าวสารทางระบบออนไลน์ที่มีระบบขนส่งภายใน 3 วัน สรุปได้ว่าค่านิยมการสั่งซื้อข้าวสารจากต่างภาคที่หน่วยงานราชการสนับสนุน และโลกออนไลน์ที่เอื้อให้การบริโภคข้าวสารสะดวกขึ้น (สัมภาษณ์นางเจียร สังข์ทอง, 2561) ส่งผลให้การทำนาในอำเภอชะอวดลดน้อยถอยลงด้วยวิถีชีวิตชาวนาก็หายไป เครื่องไม้เครื่องมือก็ถูกทิ้งไว้ข้างหลัง พิธีกรรมก็กลายเป็นเรื่องเล่าของชาวนา ผวนกับวิถีการเก็บเกี่ยวข้าวด้วยรถเกี่ยวข้าวที่เข้ามาจากภาคกลางได้ส่งผลให้การเก็บรักษาข้าวเปลือกในยุ้งฉางถูกลบหายไป เพราะชาวนานำข้าวเปลือกที่เกี่ยวข้องต่อไปยังโรงสีทันที โดยเก็บข้าวเปลือกบางส่วนไว้ในกระสอบแล้ววางไว้ในบ้าน ยุ้งฉางถูกแปรเปลี่ยนเป็นโรงรถหรือโรงเก็บสารเคมี อุปกรณ์ในการดูแลสวนปาล์มน้ำมัน ที่เมื่อมองในมิติของเกษตรกรรมนั้นไร่นาถือว่าถึงจุดตกต่ำที่สุดของชาวนาโดยทั่วไป

แต่ด้วยรากเหง้าของสังคมชะอวดเป็นสังคมกสิกรรมที่มีบรรพบุรุษเป็นชาวไร่ชาวนามีภูมิศาสตร์อยู่ในลุ่มทะเลสาบและเมืองต้นน้ำของกลุ่มน้ำปากพนัง (ยงยุทธ ชูแว่น, 2535) ที่ยังคงมีจิตสำนึกบรรพบุรุษชาวนาที่ฝังรากลึกในความทรงจำทางสังคม (Social Memory) ซึ่งยังคงมีการสืบสานการทำนา แต่เนื่องจากพื้นที่การทำนาในปัจจุบันซึ่งมีความแตกต่างจากอดีตมีสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยสภาพดินไม่เอื้ออำนวยและภัยธรรมชาติไม่เป็นไปตามฤดูกาลเหมือนแต่ก่อนอีกทั้งยังมีสารเคมีที่เข้ามารวมทั้งเครื่องจักรแม้เครื่องจักรจะช่วยกระตุ้นแรงชาวนาแต่ชาวนามีการลงทุนเพิ่มขึ้นผลกำไรน้อยชาวนาบางส่วนได้แยกพื้นที่ทำนาบางส่วนแปรสภาพพื้นที่ดินไปปลูกผัก สวนผลไม้บ้างเพื่อจะได้ยังชีพด้วยเศรษฐกิจในปัจจุบันนี้แต่ถึงอย่างไรชาวนาก็ยังคงทำนาอยู่แม้พื้นที่การทำนา อำเภอชะอวดจะลดพื้นที่การทำนาไปบ้างแต่ชาวนาบางส่วนก็ยังคงเป็นชาวนาเพราะรากเหง้า

พื้นที่อำเภอ.ชะอวดในอดีตเป็นพื้นที่นาจำนวนมากแม้ปัจจุบันจะลดไปบ้างก็ตาม แต่ก็ยังมีอุปกรณ์การทำนาในอดีตไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา ชาวนาในอำเภอ.ชะอวดปัจจุบันที่ยังดำรงชีพอยู่ในวิถีชาวนาจำนวน 712 ครัวเรือน โดยมีพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวจำนวน 5,627 ไร่ นอกจากนี้ชาวนาในอำเภอ.ชะอวด ยังพื้นที่เก็บเกี่ยวผลไม้ตามฤดูกาล เช่น.มังคุด ทุเรียน เงาะ และผลไม้อื่นๆ(กรมส่งเสริมวิชาการ,2560) โดยเกษตรกรชาวนาชาวไร่เหล่านี้ยังคงมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวโยงระหว่างการดำรงตนเป็นชาวนาและชาวไร่ตนเอง แต่อย่างไรก็ตามวิถีชีวิตชาวนาก็ยังคงเป็นวิถีชีวิตดั้งเดิมของผู้คนในอำเภอชะอวด

ตาราง.อำเภอ.ชะอวดมีพื้นที่ปัจจุบันในการทำนาดังนี้

ลำดับ	ตำบล	ครัวเรือน(ชาวนา)	พื้นที่เก็บเกี่ยว(ไร่)
1	วังอ่าง	8	30.37
2	บ้านตุล	20	175.11
3	นางหลง	54	387.55
4	ท่าเสม็ด	31	193.51
5	ท่าประจะ	31	866.91
6	ชะอวด	4	40.75
7	เคื่อง	142	97.00
8	ควนหนองหงส์	125	608.86
9	เขาพระทอง	97	619.84
10	ขอนหาด	174	2,166.16
11	เกาะจันทร์	66	441.14
	รวม	752	5,627

ภาพประกอบที่ 1 ตารางจำนวนครัวเรือนและพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าวในพื้นที่อำเภอชะอวดในปี 2560 แหล่งที่มากรมส่งเสริมวิชาการ.

ตลอด 2 ทศวรรษที่ผ่านมากระแสการท่องเที่ยวในอำเภอชะอวดก็ได้ริเริ่มเกิดขึ้นตามมาและมีการศึกษา ประชาสัมพันธ์ให้กับสังคมพอรับทราบ คือ 1) น้ำตกหน้าโตน เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มี 2 แห่ง คือ น้ำตกหน้าโตนน้อย น้ำตกหน้าโตนใหญ่ อยู่ใน หมู่ที่ 6 ตำบลเขาพระทอง 2) น้ำตกหนานสวรรค์ ในตำบลวังอ่าง เป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำปากพนัง 3) ถ้ำวังนายพุด ในตำบลวังอ่าง ที่มีหินงอกหินย้อยส่งประกาย 4) อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใสในตำบลวังอ่าง 4) กิจกรรมล่องแพไม้ไผ่บ้านวังหอน ในตำบลวังอ่าง 5) พระพุทธรูป 700 ปี ณ วัดเขาพระทอง 6) วัดเขาลำปะ ที่มีตำนานเล่าขานถึงว่ามีเรือสำเภาแล่นมาชนกับภูเขาเลยเรียกขานว่าเขาลำปะ 7) โบสถ์ไม้โบราณ วัดเขามาราม ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 3 ตำบลเคื่อง 8) สมภารตาไฟและเรือเก่าของเรือของหมู่ที่ 10 บ้านบางน้อย ตำบลเคื่อง 9) ผ้าทอชะอวดของกลุ่มทอผ้าตรอกแค หมู่ 4 ตำบลขอนหาด (กมล เต็มรัตน์, 2540) (ศิลปกรรมศาสตร์.คณะ, มปป) และการท่องเที่ยวไร่นาที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ เช่น ไร่

เกษมสุขที่อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช หรือนาโปในจังหวัดพัทลุง ที่กลายเป็นกระแสการท่องเที่ยวที่มีการเปลี่ยนจากมูลค่าของการทำนาเป็นคุณค่า ซึ่งสอดคล้องกับกระแสการท่องเที่ยวในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้คนมีการบริโภคสัญลักษณ์เพิ่มขึ้น เพราะสังคมโลกในปัจจุบันมีการปฏิสังสรรค์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interaction) เพิ่มขึ้น ดังนั้นถ้าหากมีการพัฒนาไร่นาของชาวไร่ชาวนาให้มีคุณค่าในเชิงสร้างสรรค์ มีกิจกรรม อาหารปลอดภัย ที่พักปลอดภัย เชื่อมโยงเข้ากับสิ่งดึงดูดความสนใจในมิติอื่นๆ บนรากฐานของการค้าพาณิชย์ เมื่อนั้นวิถีชีวิตชาวไร่ชาวนาในเชิงคุณค่าก็จะกลับไปรื้อฟื้นพิธีกรรม เครื่องไม้เครื่องมือและค่านิยม ทุนทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการเมืองท้องถิ่นที่สอดคล้องกับการปฏิสังสรรค์เชิงสัญลักษณ์ที่สังคมโลกแปรเปลี่ยนไป ให้จิตวิญญาณของการเป็นลูกหลานชาวนาหวนกลับมาสู่ชุมชนอีกครั้งหนึ่ง

2. คำถามวิจัย

การเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่นด้วยกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ชุมชนจะสามารถร่วมกันทำได้อย่างไร

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทุนทางสังคม วัฒนธรรม การปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ของชาวนาผ่านการรื้อฟื้นวิถีชีวิต คุณค่าและพิธีกรรมของการทำนาในอำเภอชะอวด
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยววิถีชาวนาในอำเภอชะอวด
3. เพื่อศึกษาการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่นด้วยกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
4. เพื่อวิเคราะห์การตลาด การท่องเที่ยววิถีชาวนาในอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

4. กลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มชาวนาแปลงใหญ่ในอำเภอชะอวด
2. หน่วยงานราชการ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอชะอวด
3. ผู้ประกอบการท่องเที่ยว สมาชิกชุมชนท่องเที่ยวชะอวด
4. ผู้รู้ นักเรียน นักศึกษา
5. นักท่องเที่ยว

5. พื้นที่วิจัย พื้นที่ 11 ตำบลของอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

- 1.ตำบล.วังอ่าง
- 2.ตำบล.บ้านตุล
- 3.ตำบล.นางหลง

- 4.ตำบล.ท่าเสม็ด
- 5.ตำบล.ท่าประจะ
- 6.ตำบล.ชะอวด
- 7.ตำบล.เคร็ง
- 8.ตำบล.ควนหนองหงส์
- 9.ตำบล.เขาพระทอง
- 10.ตำบล.ขนหาด
- 11.ตำบล.เกาะขันธ

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รูปแบบและกระบวนการของการปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ของชานาผ่านการรื้อฟื้นวิถีชีวิต เครื่องไม้เครื่องมือ และพิธีกรรมของการทำนาในอำเภอชะอวด
2. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับทุนทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองท้องถิ่น ที่จะส่งผลให้เกิด การท่องเที่ยววิถีชานาในอำเภอชะอวด
3. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการตลาดที่จะนำมาสู่การท่องเที่ยววิถีชานาในอำเภอชะอวด
4. ได้รูปแบบและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยววิถีชานาใน อำเภอชะอวด

7. ประเด็นการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และบริบทชุมชน
2. การปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ของนักท่องเที่ยวกับวิถีชานา เครื่องไม้เครื่องมือ และพิธีกรรม
3. ทุนทางสังคม ทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางวัฒนธรรม และทุนทางการเมืองท้องถิ่น
4. การตลาดในระบบการท่องเที่ยววิถีชีวิตชานา
5. แหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในอำเภอชะอวดและพื้นที่ใกล้เคียง
6. รูปแบบการมีส่วนร่วมและกระบวนการของชุมชนในการสร้างศักยภาพการท่องเที่ยววิถีชานา

8. ผู้ที่จะนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1. หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอชะอวด เพื่อการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชานา
2. ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ที่พัก การขนส่ง ที่อยู่ในอำเภอชะอวด
3. ผู้ประกอบการหน้าใหม่ที่มีความมุ่งมั่นจะสร้างการท่องเที่ยววิถีชานาขึ้นมา
4. สถาบันการเงินทั้งของชุมชน เอกชน และรัฐ ที่มีส่วนในการหนุนเสริมให้เกิดการท่องเที่ยววิถีชานา

9. นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative tourism activities) การท่องเที่ยวซึ่งมอบโอกาสให้กับผู้เดินทาง/ นักเดินทาง/ นักท่องเที่ยว ในการพัฒนาศักยภาพการสร้างสรรค์ของตน ผ่านการมีส่วนร่วมในการ

กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จริง ที่เป็นไปตามลักษณะเฉพาะของพื้นที่เป้าหมายที่ไปท่องเที่ยว เรียกว่า **เรียนรู้ ดูของจริง ลงมือทำ** เป็นการท่องเที่ยวที่ได้เรียนรู้ตัวตนที่แท้จริงของชุมชน โดย ผู้เดินทาง/นักเดินทาง/นักท่องเที่ยว ได้มีส่วนร่วมลงทำกิจกรรมกับชุมชนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับชุมชนในสถานที่จริง

ชาวนา (Peasant) คือ ชาวไร่ ชาวนา ชาวนชนบท ที่มีชีวิตอยู่บนฐานทรัพยากรท้องถิ่น มีชีวิตทางวัฒนธรรมผ่านทุนทางวัฒนธรรม มีกลุ่มทางสังคม ระบบเศรษฐกิจชุมชน และมีความเกี่ยวข้องกับการเมืองท้องถิ่น

การปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ของชาวนา (Symbolic interaction of Peasant) คือ การแสดงออกซึ่งสัญลักษณ์ของชาวนา เพื่อการสร้างความสัมพันธ์กับผู้คนในสังคม หรือการสร้างการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยผ่านสัญลักษณ์ของการแต่งกาย ภาษา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การทบทวนวรรณกรรม

การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Base Tourism) เป็นการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเติบโตอย่างรวดเร็วทั่วโลก ส่งผลให้เกิดให้เกิดการขยายตัวทางโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ มีการพัฒนาสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การจ้างงาน เพื่อสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและก่อให้เกิดรายได้มหาศาล แต่ในขณะเดียวกันกิจกรรมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก็ส่งผลกระทบให้เกิดความเสื่อมโทรมต่อสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวอันเนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยวดำเนินไปอย่างขาดความเอาใจใส่จากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนท้องถิ่น เป็นเหตุให้เป้าหมายการท่องเที่ยวแบบดั้งเดิมในรูปแบบมุ่งเน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจไปสู่การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวทางเลือกใหม่มาทดแทนรูปแบบการท่องเที่ยวตามประเพณีนิยมทั่วไป มีการปรับแนวความคิดไปสู่การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพหรือการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ซึ่งตั้งอยู่บนฐานความสมดุลของมิติด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ (พิจาริณี โล๋ชัยยะกุล, 2554: 1)

การท่องเที่ยวเปรียบเสมือนดาบสองคมเป็นทั้งโอกาสที่สามารถสร้างความเจริญและพัฒนาเศรษฐกิจไปสู่แหล่งท่องเที่ยวและก่อให้เกิดความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อสภาวะสังคมและวัฒนธรรม เกิดการเปลี่ยนอาชีพและการย้ายถิ่นของประชาชน อีกทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสามารถในการรองรับอย่างจำกัด การท่องเที่ยวในรูปแบบมวลชน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกแย่งชิง วัฒนธรรมถูกบิดเบือน สังคมล่มสลาย อีกทั้งการท่องเที่ยวรุกคืบเข้าไปในหมู่บ้านชุมชนและท้องถิ่นต่างๆ ชุมชนกลายเป็นผู้ถูกท่องเที่ยว (พจนา สวนศรี, 2554: 8) อย่างไรก็ตามการสร้างทางเลือก ในการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวที่ชุมชนมีบทบาทในฐานะเจ้าของผู้กำหนดทิศทางการท่องเที่ยวใช้ การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและชุมชนให้คนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์จาก การท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์อย่างเป็นองค์รวมกับการพัฒนาชุมชน เนื่องจากทรัพยากรการท่องเที่ยวกับทรัพยากรที่ชุมชนใช้เป็นฐานการผลิตเดียวกันโดยมีวัฒนธรรมและสังคมเป็นตัวขับเคลื่อนเรื่องจิตวิญญาณของชุมชน (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว, 2551: 24)

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Base Tourism: CBT) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ของการพัฒนาชุมชน ชุมชนมีความพร้อม มีใจที่จะเปิดตัวเอง ต้อนรับนักท่องเที่ยวให้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ซึ่งวิถีชีวิต วัฒนธรรม บณฐานของทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่นโดยยึดหลักความยั่งยืน ซึ่ง สินธุ์ สโรบล (2546: 10) กล่าวว่า การท่องเที่ยว บณฐานชุมชน ถูกคาดหวังว่าเป็นวิธีการจัดการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นกระบวนการ มีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการและสนับสนุน ทรัพยากรธรรมชาติ และเกิดประโยชน์แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งลักษณะเด่นของการท่องเที่ยวโดยชุมชน คือ

การที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมแบบบางส่วนโดยที่รัฐเป็นผู้กำหนดนโยบาย ประชาชนคนแสดงออกเพียงแค่แสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมบางส่วนเท่านั้นหรือเป็นการมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนในการดำเนินงานตั้งแต่การกำหนดปัญหา ความต้องการ การตัดสินใจ แนวทางการแก้ไขปัญหาโดยที่ภาครัฐและหน่วยงานอื่นๆ เป็นผู้สนับสนุน ซึ่งรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของไทยในปัจจุบัน มี 2 แบบ คือ ชุมชนเป็นผู้รับสนองนโยบายจากหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการโดยตรง ซึ่งในยุคเริ่มแรกมีความสับสนในเรื่องการจำกัดความของการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้ หากเป็นเพียงแค่การเดินทางท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชนเท่านั้น จะไม่ถือว่าเป็นการท่องเที่ยวบนฐานของชุมชน ซึ่งหลักการของการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่แท้จริง มุ่งเน้นการจัดการบนฐานของชุมชนจริงๆ และสามารถนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ อีกทั้งชุมชนต้องมีใจที่จะเปิดตัวเอง ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและสามารถยินดีที่จะร่วมกันจัดการปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้

หลักการการท่องเที่ยวโดยชุมชน การดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนสมาชิกในชุมชนต้องเห็นความแตกต่างของการท่องเที่ยวโดยชุมชนกับการท่องเที่ยวในรูปแบบที่มีลักษณะใกล้เคียงกันและเพิ่มการรับรู้และความเข้าใจในหลักการ ดังที่ สินธุ์ สโรบล (2546 : 29) ชี้ให้เห็นว่าลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มุ่งเน้นการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ เพื่อประสานการท่องเที่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนรู้และสัมผัสกับระบบนิเวศ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างชัดเจนกับความสนใจในประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและการพัฒนาอารยธรรมที่รวมเอาลักษณะวัฒนธรรมที่มีวิถีชีวิตแบบธรรมชาติหรือเป็นส่วนหนึ่งในระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว ถึงแม้ว่าจะมีความคาบเกี่ยวกันในพื้นที่ก็ตาม แต่การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community – Based Tourism) มีลักษณะที่สำคัญคือชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ ตั้งอยู่บนฐานคิดที่ว่าชาวบ้านทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากรและเป็นผู้มีส่วนได้เสียจากการท่องเที่ยว นำเอาทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีอยู่ในท้องถิ่น ทั้งด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี รวมทั้งวิถีชีวิตความเป็นอยู่และวิถีการผลิตของชุมชนมาใช้เป็นปัจจัยหรือต้นทุนสำคัญในการจัดการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน อีกทั้งการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ในชุมชน ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการ การท่องเที่ยว ตั้งแต่คิดวางแผน ดำเนินการ การตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ การประเมินผลโครงการ และการรับผลประโยชน์ โดยคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของธรรมชาติซึ่งชุมชนแต่ละแห่งล้วนมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ บางชุมชนมีความโดดเด่นในด้านสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ร่องรอยโบราณคดี วัฒนธรรมประเพณีหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ วิถีชีวิตความเป็นอยู่และวิถีการผลิตที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว นำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือนได้เป็นอย่างดี (สินธุ์ สโรบล, 2546 : 235-236)

อีกทั้งการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นเครื่องมือสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชาวบ้านในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยวโดยชุมชนใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชน โดยมีหลักการดังนี้ (สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว, 2550: 20-21)

- (1) ชุมชนเป็นเจ้าของ
- (2) ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและตัดสินใจ
- (3) ส่งเสริมความภาคภูมิใจในตัวเอง
- (4) ยกระดับคุณภาพชีวิต
- (5) มีความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม
- (6) คงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น
- (7) ก่อให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างคนต่างวัฒนธรรม
- (8) เคารพในวัฒนธรรมที่แตกต่างและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- (9) เกิดผลตอบแทนที่เป็นธรรมแก่คนท้องถิ่น
- (10) มีการกระจายรายได้สู่สาธารณประโยชน์ของชุมชน

องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวว่า แหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (Tourist Destination and Tourism Product) จำเป็นต้องประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก หรือองค์ประกอบ 5 A คือ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง (Accessibility) สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ (Amenity) ที่พัก (Accommodation) และกิจกรรมต่าง ๆ (Activity)

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) จัดเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งที่จูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้นซึ่งแหล่งท่องเที่ยวสามารถแบ่งแยกเป็นสถานที่สำคัญทางศาสนา ภูเขา อุทยานแห่งชาติ เทศกาลต่าง ๆ หรือสถานที่ที่มีความสวยงามเป็นเอกลักษณ์และเป็นที่โด่งดังและโดยทั่วไป แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมักจะมีสิ่งดึงดูดใจมากกว่า 1 อย่าง เช่น ภูเก็ตซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลาย เช่น หาดทราย กิจกรรมทางน้ำ สถานบันเทิงต่าง ๆ รวมทั้งสถาปัตยกรรมที่น่าสนใจ

2. สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง (Accessibility) ความสะดวกสบายทำให้นักท่องเที่ยวหรือคนเดินทางเข้าไปถึงสถานที่ได้รวดเร็ว ปลอดภัย และสะดวกสบายมากยิ่งขึ้นแหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบขนส่ง ซึ่งประกอบด้วยเส้นทาง พาหนะ สถานี และผู้ประกอบการขนส่ง มีวัตถุประสงค์ในการลำเลียงคนและสิ่งของไปยังจุดหมายปลายทาง

3. สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (Amenity) ซึ่งหมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานต่อนักท่องเที่ยว เช่น สาธารณูปโภคน้ำ ไฟ โทรศัพท์ ห้องสุขาและ สิ่งอำนวยความสะดวกที่นักท่องเที่ยวมีความจำเป็นต้องใช้ เช่น โรงพยาบาล ธนาคาร สำนักงาน ไปรษณีย์ การบริการในกรณีฉุกเฉิน ก็มีความสำคัญเช่นกัน

4. ที่พัก (Accommodation) แหล่งท่องเที่ยวควรมีจำนวนที่พักที่เพียงพอพร้อม ทั้งมีความหลากหลายด้านราคาและการบริการ ที่เหมาะสมต่อสถานที่ และที่พักควรอยู่ไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยวมากนัก

5. กิจกรรมต่างๆ (Activity) ที่นักท่องเที่ยวสามารถกระทำในช่วงเวลาที่พำนักและท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้น เพื่อให้การท่องเที่ยวและช่วงเวลาพักผ่อนของนักท่องเที่ยวน่าสนใจ มากขึ้น และกิจกรรมต่าง ๆ ควรมีความหลากหลายและตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจับจ่ายใช้สอย

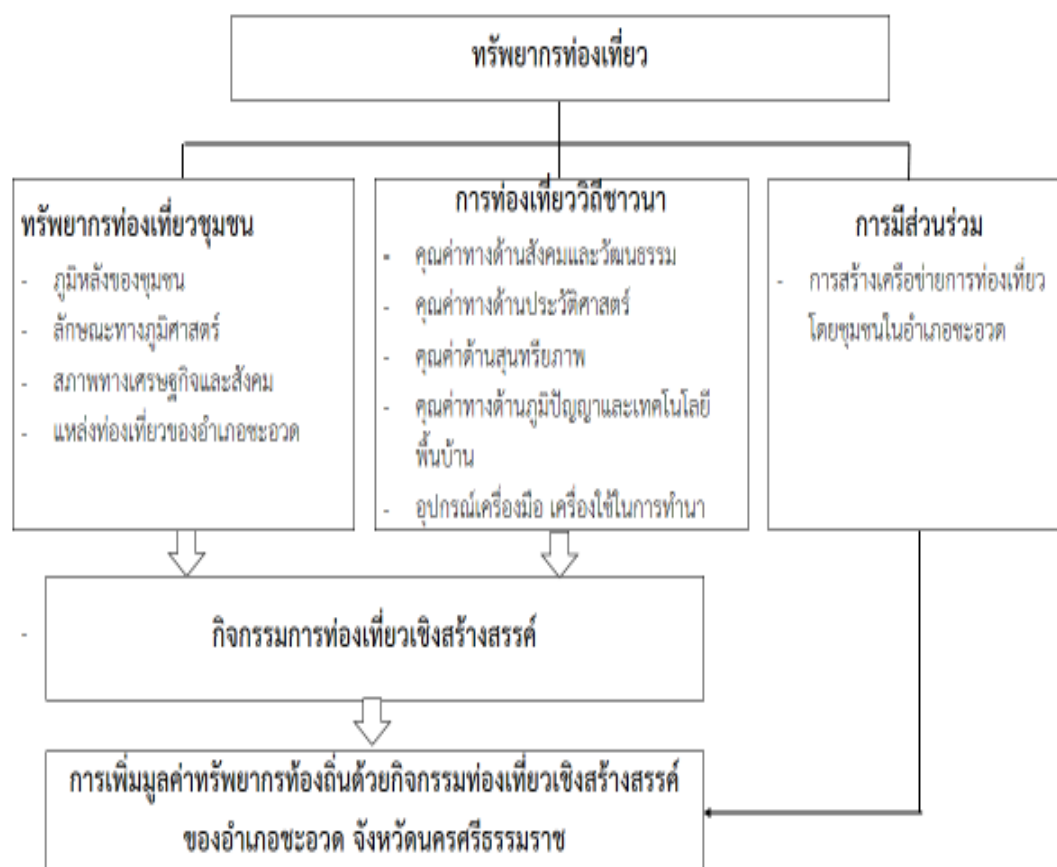
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย

งานวิจัยกลุ่มท่องเที่ยว งานกลุ่มนี้เป็นงานการนำความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนมาสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยการใช้การท่องเที่ยวมาประยุกต์ใช้ เช่น การเพิ่มศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางบกในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อรองรับการเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนิรนนา เอี่ยมสะอาด ปี พ.ศ. 2556 แนวทางในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโครงการจุฬาภรณ์ 8 ณ ตำบลลำพูน อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของอุไร บุตรทองดี ปี 2557 แนวทางการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อความยั่งยืนทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิต : กรณีศึกษาอำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของวิษชุดา ให้เจริญ ปี พ.ศ. 2557 รูปแบบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมในการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในภาคใต้ ของกาญจนา เพือกคง ปี พ.ศ. 2558 สำหรับงานในพื้นที่อำเภอไชยาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่โดดเด่น ในอำเภอไชยา มีการศึกษาเส้นทางการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ มีงานวิจัย 3 ชิ้น ดำเนินงานวิจัยในปี พ.ศ. 2551 คือ การสำรวจศักยภาพของคนท้องถิ่นไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานีในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมศรัทธา ของพรทิพย์ ทวีพงษ์ แนวทางการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาของสวนโมกขพลาราม อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของพิชัย สุขวุ่น และรูปแบบกิจกรรมเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของกลุ่มผลิตไข่เค็มไชยา ตำบลเลม็ด อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของโสภณ บุญล้ำ งานชิ้นแรกเป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยสำรวจศักยภาพของผู้คน ทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรวัฒนธรรม ว่ามีความพร้อมสำหรับการจัดการท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใด ผลการวิจัยพบว่า คนท้องถิ่นเดิมมีน้อยลง คนต่างถิ่นเข้ามาแทน ทำให้ความรู้ความเข้าใจท้องถิ่นน้อยลง ความสามารถในการต้อนรับและมีอัธยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านอยู่ในระดับดี งานชิ้นที่สองเป็นการจัดการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาของสวนโมกขพลาราม ผลการวิจัย พบว่ามีการจัดการที่สำคัญ 3 ประการ คือ การจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด มีการสร้างสิ่งก่อสร้างเพิ่มเติม

เพื่อสื่อสารความหมายหลักธรรมะ มีการจัดการเพื่ออำนวยความสะดวก ด้านความจำเป็นพื้นฐาน ในงานขึ้นสุดท้าย ศึกษาแบบบิกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของกลุ่มผู้ผลิตไข่เค็มไชยา ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มผลิตไข่เค็มไชยา ตำบลเลม็ด มีแนวโน้มในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้เป็นอย่างดี ควรมีการสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรม เพราะการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวจะทำให้คุณภาพชีวิตของผู้คนในชุมชนดีขึ้น

นอกจากงานที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีงานชุดโครงการใหญ่อีกชุดโครงการ คือ งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาทุนทางสังคมภาคใต้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของ ชวน เพชรแก้ว เมธีวิจัยอาวุโส สกว.มีนักวิจัยร่วมโครงการจำนวน 18 คน ประกอบด้วยชุดโครงการใหญ่ 3 ชุด โครงการ และชุดโครงการย่อยอีก 11 โครงการ ใน 1 ชุดโครงการใหญ่ ดำเนินงานวิจัยในพื้นที่อำเภอไชยา คือ ชุดโครงการการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อค้นหาตัวแบบที่เหมาะสมในการสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนและสังคมให้มีรากฐานมั่นคง ประกอบด้วยโครงการย่อย 3 โครงการ คือ ฐานเศรษฐกิจและทุนทางสังคม อำเภอไชยา การฟื้นฟูการทำนาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาอาชีพเพื่อความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนในอำเภอไชยา ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง งานทั้ง 3 ชิ้น เป็นการดำเนินวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กับการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม งานวิจัยเรื่องแรกมุ่งศึกษาข้อมูลเชิงบริบท ฐานเศรษฐกิจ และทุนทางวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า อำเภอไชยายังมีความโดดเด่นทั้งในแง่การผลิต การบริโภคและวัฒนธรรม เป็นเมืองที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ งานชิ้นที่สองที่มุ่งศึกษา การฟื้นฟูการทำนา ทำให้ทราบว่าการทำงานในอำเภอไชยา ยังคงดำเนินการอย่างมั่นคง ทางเลือกอย่างหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับการพัฒนาการทำนา คือ การมุ่งผลิตข้าวที่ปลอดภัย และในงานวิจัยชิ้นสุดท้ายเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ งานชิ้นนี้ชี้ให้เห็นว่า อาชีพเกี่ยวกับการเกษตรยังคงเป็นอาชีพที่น่าสนใจแต่ต้องตั้งอยู่บนฐานการผลิตที่สอดคล้องกับบริบท และทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชน โดยเฉพาะการเลี้ยงเปิดโล่งๆ เป็นการผลิตที่ลงทุนน้อยและได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า

2.4 กรอบแนวคิดของโครงการ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

โครงการวิจัยการเพิ่มมูลค่าและมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่นด้วยกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทุนทางสังคม วัฒนธรรม การปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ของชาวนาผ่านการรื้อฟื้นวิถีชีวิต คุณค่าและพิธีกรรมของการทำนาในอำเภอชะอวด 2) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยววิถีชาวนาในอำเภอชะอวด 3) เพื่อศึกษาการเพิ่มมูลค่าและมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่นด้วยกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช 4) เพื่อวิเคราะห์การตลาด การท่องเที่ยววิถีชาวนาในอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โครงการวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจาก 87 หมู่บ้าน 11 ตำบลของอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การเตรียมชุมชน และนักวิจัย เดือนที่ 1

กิจกรรม : การจัดประชุมชาวบ้านใน 11 ตำบล อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช และรวมกลุ่มสมาชิกในการร่วมวิจัย

คณะวิจัยลงพื้นที่สำรวจแบบปฏิบัติการใน 11 ตำบลของอำเภอชะอวด โดยเป็นสถานที่ที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนเป็นสถานที่ท่องเที่ยว 5 แห่ง คือ นบบัวแก้ว ตำบลท่าประจะ หานเรือ หานครก ตำบลเขาพระทอง ล่องแพลูกบวบคลองห้วยแหง 4 ตำบล จุดชมวิว”ทะเลหมอก”เขาท่าข้าม ตำบลควนหนองหงส์ และ ควนห้วยเขต ตำบลควนหนองหงส์ โดยการออกปากกร่วมแรงร่วมใจของชาวบ้านและทีมวิจัยเป็นสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ขึ้นมา

กิจกรรม : การพัฒนาศักยภาพทีมวิจัย

การจัดประชุมมีวัตถุประสงค์เพื่อประชุมทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างทีมวิจัยซึ่งเป็นแกนนำสมาชิกเกี่ยวกับวัตถุประสงค์/เป้าหมายของงานวิจัย และวิธีการดำเนินการวิจัยตลอดกระบวนการ พร้อมทั้งแนะนำการใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสำรวจ แบบประเมินคุณค่าภูมิทัศน์วัฒนธรรม เป็นต้น

ระยะที่ 2 การศึกษาข้อมูล เดือนที่ 2-4

กิจกรรม : การมีส่วนร่วมในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ภูมิทัศน์วัฒนธรรมวิถีชาวนา พิธีกรรมและเครื่องมือเครื่องมือ แต่ละยุคสมัยที่มีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

แกนนำและสมาชิกมีส่วนร่วมในการศึกษาบริบทชุมชนในด้าน ภูมิหลังของชุมชน ลักษณะทางภูมิศาสตร์ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ความคิดเห็นของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในงานวิจัย แหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยง และการศึกษาภูมิทัศน์วัฒนธรรม วิถีชาวนา ที่มีความเชื่อมโยงทั้งภายในและภายนอกชุมชน ภายใต

องค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) คุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม 2) คุณค่าทางประวัติศาสตร์ 3) คุณค่าด้านสุนทรียภาพ และ 4) คุณค่าทางภูมิปัญญาและเทคโนโลยีพื้นบ้าน ที่กำหนดขึ้นโดย องค์การมรดกโลกและคณะกรรมการโบราณสถานแห่งชาติว่าด้วยการโบราณสถานระหว่างประเทศ หรือ ไอโคมอส (Icomos) และทำการประเมินคุณค่าความสำคัญของภูมิทัศน์วัฒนธรรม

การรวบรวมข้อมูลภาคสนาม และวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) การสำรวจข้อมูลภาคสนาม โดยคณะผู้ศึกษาวิจัยร่วมกับสมาชิกในชุมชนลงพื้นที่สำรวจเก็บข้อมูล
- 2) การวิเคราะห์ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว โดยคณะผู้ศึกษาวิจัยร่วมกับสมาชิกในชุมชน ทำการรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา

กิจกรรม: จัดเวทีเพื่อนำเสนอข้อมูลและกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพ

เพื่อนำเสนอข้อมูลผลการสำรวจและประเมินคุณค่า พร้อมทั้งระดมความคิดเห็นเพิ่มเติม พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยววิถีชาวนา บนรากฐานของภูมิทัศน์วัฒนธรรม และสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นของชุมชน โดยใช้กระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม AIC ได้แก่ ขั้นตอนการสร้างความรู้ (Appreciation : A) ขั้นตอนการสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence : I) และขั้นตอนการสร้างแนวทางปฏิบัติ (Control : C) โดยอาศัยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาช่วยระดมความคิดเห็นในเวทีการประชุม

ระยะที่ 3 นำข้อเสนอแนะสู่การปฏิบัติ

กิจกรรม : การผลักดันแนวทางสู่การปฏิบัติ โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในกิจกรรมการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม และผลจากการกำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน วางแผนดำเนินงานให้เกิดรูปธรรม

ระยะที่ 4 การสรุปผลและนำเสนอ

กิจกรรม: จัดกิจกรรมสรุปและถอดบทเรียนให้กับชุมชน สิ่งที่ได้จากการดำเนินงานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืนต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิจัย

โครงการวิจัยการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่นด้วยกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทุนทางสังคม วัฒนธรรม การปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ของชาวนาผ่านการรื้อฟื้นวิถีชีวิต คุณค่าและพิธีกรรมของการทำนาในอำเภอชะอวด 2) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยววิถีชาวนาในอำเภอชะอวด 3) เพื่อศึกษาการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่นด้วยกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช 4) เพื่อวิเคราะห์การตลาด การท่องเที่ยววิถีชาวนาในอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โครงการวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจาก 87 หมู่บ้าน 11 ตำบลของอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

4.1 เพื่อศึกษาทุนทางสังคม วัฒนธรรม การปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ของชาวนาผ่านการรื้อฟื้นวิถีชีวิต คุณค่าและพิธีกรรมของการทำนาในอำเภอชะอวด

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลวิถีชีวิตชาวนาอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้ง 11 ตำบล จาก 87 หมู่บ้าน ซึ่งทีมวิจัยได้ข้อมูลมาแต่ละพื้นที่มาและได้ทำการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ป่าเขาซึ่งเป็นพื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ราบ และพื้นที่ราบลุ่ม

1) **พื้นที่ป่าเขา** มีลักษณะเฉพาะของการเป็นแหล่งน้ำทางธรรมชาติและถือเป็นต้นน้ำของแม่น้ำชะอวด ซึ่งไหลลงสู่ลุ่มน้ำปากพนังและออกสู่ทะเลอ่าวไทย โดยพื้นที่ป่าเขาประกอบด้วยตำบลควนหนองหงส์ ตำบลเขาพระทอง ตำบลวังอ่าง และตำบลเกาะขันธุ์ การปลูกข้าวทำนาในพื้นที่นี้ในอดีตมีการรวมตัวรวมแรงทำนาตามวิถีทางวัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งการทำนาในอดีตวางอยู่บนฐานของการใช้แรงงานคนและสัตว์ มีการรวมตัวกันทำนบกั้นน้ำหรือฝายกั้นน้ำเพื่อที่จะเก็บน้ำไว้เพื่อทำนาข้าว ในอดีตก่อนที่จะทำนามีการตกแต่งคันนาด้วยจอบ พรวน เพื่อที่จะเอาหญ้า ตอไม้ออกก่อน จากนั้นก็จุดเผาไฟ ชาวนาเชื่อว่าเป็นการรักษาหน้าดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยและสะดวกต่อการไถดิน จากการทำนาเมื่อก่อนส่วนใหญ่ใช้แรงงานผู้คนและวัวควาย ในการไถนา เป็นการทำงานที่ต้องใช้เวลาโดยมีการพักของคนและสัตว์เพื่อไม่ให้คนและสัตว์เหนื่อยจากการทำงานจนเกินไป ไถไปสักพักก็ให้วัว ควาย หยุดพักกินหญ้า ช่วงที่ไม่ได้ไถก็นำเมล็ดพันธุ์ข้าวไปหว่าน หรือเพาะพันธุ์ข้าวไว้เพื่อที่จะได้ต้นกล้ามาปลูก เมื่อไถนาเสร็จก็ถอนต้นกล้าที่หว่านเอาไว้มาปักดำในนา ช่วงนี้จะเป็นการปักดำต้นกล้าพร้อมๆ โดยมีการรวมตัวลงแขกช่วยเหลือกันตามกลุ่มเครือญาติและกลุ่มในชุมชนที่มีพื้นที่นาใกล้เคียงกัน

เสร็จจากการทำนาต่างคนก็ต่างไปดูแลรักษานาของตนเอง เช่น น้ำ แมลง วัชรพืช เพราะในอดีตไม่มีการใช้สารเคมี ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี สภาพดินในนาเมื่อก่อนจึงมีความอุดมสมบูรณ์ จากนั้นก็รอจนข้าวสุกก็จะมีการลงแขกกันอีกครั้งหนึ่ง เมื่อถึงเวลาเก็บเกี่ยวก็ใช้แกะโดยการเก็บข้าวที่ละรวง ทำเป็นกำๆ มัดไว้รวมเป็นกองไว้กลางนา ภายหลังจากเก็บเกี่ยวเสร็จก็จะเคลื่อนย้ายจากทุ่งนาด้วยหาบมาเก็บไว้บนเรือนข้าว ผู้คนในพื้นที่อำเภอชะอวดเมื่อก่อนไม่มียานพาหนะ เวลาเคลื่อนย้ายข้าวก็จะใช้แกลบแบกโดยคน ซึ่งมีความแตกต่างจากปัจจุบัน ที่การทำนาในทุกขั้นมีเครื่องจักรเข้ามาช่วยยกระดับให้การทำนาได้รับผลผลิตมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามชาวนามีรายจ่ายจากค่าจ้างเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และก็ยังมีการใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมี จนทำให้สภาพดินที่เคยอุดมสมบูรณ์เสื่อมสภาพลง ต่างจากอดีต

ปัจจุบันการทำนาในพื้นที่อำเภอชะอวดไม่มีการรวมตัวลงแขกกันแล้ว ต่างคนต่างทำของตนเอง และก็ไม่มีการพิธีกรรมในการทำนา ที่แตกต่างจากอดีตที่มีการสืบทอดกันมาในการทำนาข้าว ส่วนการหว่านข้าวและเพาะกล้าต้องดูฤกษ์ดูยามหรือวันดี เช่น วันแต่งงาน วันขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น มีการขอเจ้าที่เจ้าทางด้วยวาจา ซึ่งเชื่อว่าจะทำให้ข้าวในนาออกงามเจริญเติบโต เมล็ดสวย เมื่อเก็บเสร็จนำข้าวขึ้นลอมข้าว ชาวนาก็จะมีการทำขวัญข้าวบนเรือนข้าว โดยจะมีหมอมารประกอบพิธีกรรมให้ชาวนา โดยมีเครื่องเซ่นในพิธีกรรม คือ ข้าว 3 เลียง หอน มะนาว น้ำ 1 ขัน ขมิ้น ด้าย โดยในพิธีกรรมนี้เรียกว่า “พิธีแม่โพสพขึ้นเรือนข้าวแล้วก็จะเสร็จการทำนาอย่างสมบูรณ์ตามวิถีชาวนาในอดีต

2) **พื้นที่กลางน้ำหรือพื้นที่ราบ** เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการทำนาโดยมี 4 ตำบล คือ ตำบลบ้านตุล ตำบลท่าประจะ ตำบลขนหาด และตำบลนางหลง การทำนาในพื้นที่ราบนี้มีการถากถางคัน ยกคันนา และเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าวเอาไว้เพื่อจะปลูก เมื่อปรับแต่งที่นาเสร็จในอดีตชาวนาในพื้นที่กลางน้ำก็เป็นการไถนากับแรงงานวัว การไถครั้งแรกเป็นการไถเพื่อตากหน้าดินให้หญ้าแห้งตาย โดยการเว้นไว้สักระยะหนึ่งจึงจะได้ไถครั้งที่ 2 เรียกว่าไถแปร แล้วก็หว่านเมล็ดข้าวลงในแปลงนาที่เตรียมเอาไว้ใช้รถไถเดินตาม ติดตลาด เพื่อไถกลบเมล็ดพันธุ์ข้าว จากนั้นก็รอฝนตก ในพื้นที่กลางน้ำมักใช้น้ำจากธรรมชาติและน้ำจากชลประทาน ซึ่งต่างจากพื้นที่ต้นน้ำที่ไม่ต้องทำนบกั้นน้ำ หว่านข้าวเสร็จก็รอข้าวเจริญเติบโต ดูแลระดับน้ำในนาข้าว ถ้าหากข้าวงอกห่างกันมากเกินไปก็จะถอนกล้าที่เพาะไว้บางส่วนมาซ่อมอีกเพื่อที่จะได้ข้าวเต็มพื้นที่ระหว่างที่รอข้าว กว่า จะเก็บเกี่ยวก็มีอาชีพเสริมด้วยการทำสวน ทำไร่ เพราะนาในอดีตไม่ต้องดูแลมากนัก ด้วยในอำเภอชะอวดเคยมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติอยู่แล้ว มูลวัว มูลสัตว์ ก็อยู่ในทุ่งนาจนกลายเป็นปุ๋ยตามธรรมชาติอยู่แล้ว ซึ่งไม่ต้องใช้สารเคมี พอถึงเวลาเก็บเกี่ยวก็มีการลงแขกวนเวียน กันช่วยเหลือกันทำหน้าที่ต่างๆ เช่น บางคนลงช่วยทำนา บางคนลงแรงทำอาหารให้คนทำนา เป็นต้น

3) **พื้นที่ราบลุ่ม** ในอำเภอชะอวดประกอบด้วยตำบลชะอวด ตำบลท่าเสม็ด และตำบลเคร็ง

นับว่าเป็นพื้นที่มีน้ำขังบางพื้นที่มีน้ำขังปีละสามถึงสี่เดือน ซึ่งพื้นที่ราบลุ่มน้ำในอดีตชานนามักจะได้รับผลเสียหายจากการทำนาบ่อยครั้ง จนมีการอพยพออกจากนอกพื้นที่ไปตั้งหลักแหล่งที่อื่น ปัจจุบันภายหลังจากโครงการพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 แล้วเสร็จ ประกอบกับคลองชลประทาน ส่งผลให้การทำนาของชาวนาได้รับผลดีขึ้น ในส่วนของกระบวนการทำนานั้นมีความใกล้เคียงกับชาวนาในพื้นที่ราบลุ่ม คือในอดีตใช้แรงงานคนและสัตว์เป็นหลัก แต่ในปัจจุบันก็ใช้การจ้างเป็นส่วนใหญ่

ผลจากการเก็บข้อมูลจาก 87 หมู่บ้านในอำเภอชะอวด ทีมวิจัยได้นำข้อมูลมาลงตารางเพื่อสะดวกต่อการวิเคราะห์ข้อมูล ตามประเด็น คือ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงโบราณสถาน แหล่งเรียนรู้ อาหาร ของฝาก ที่พัก และเรื่องเล่า ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตชาวนา ออกเป็น 11 ตำบล ดังต่อไปนี้

1.ตำบลวังอ่าง

ตำบลวังอ่าง ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ราบสูงประชากรในพื้นที่ส่วนมากจะทำไร่ทำสวนมากกว่าการทำนา เพราะไม่มีน้ำที่เพียงพอในการทำนาประชากรในพื้นที่ตำบลวังอ่างส่วนมากจะเป็นคนต่างจังหวัดที่มาอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลวังอ่างหรือจากต่างอำเภอ เช่นมาจากอำเภอ.หัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัด.พัทลุง จังหวัด.ตรัง เป็นต้น ชาวนาในพื้นที่ส่วนใหญ่จะไปทำนาในพื้นที่ตำบล.ท่าประจักษ์และตำบล.ควนขนุน จ.พัทลุง ซึ่งติดเขตกับตำบลวังอ่างนั่นเอง แต่ทั้งนี้แม้ตำบลวังอ่างจะมีพื้นที่ทำนายน้อยแต่ยังมีศูนย์การเรียนรู้ของคนในสมัยก่อนมาประยุกต์ให้เข้ากับวิถีการทำนาในปัจจุบันเช่น ศูนย์เรียนรู้ของนาย.ประเสริฐ กรรราย(คำ)โดยนำครกตำข้าวและเครื่องสีมือมาประยุกต์เป็นเครื่องจักรโดยที่ไม่ต้องใช้แรงคนสีข้าวหรือตำข้าวเหมือนแต่ก่อนทำเป็นข้าวซ้อมมือที่ยังคงใช้วิธีแบบในอดีตอยู่เพียงแต่เอามาประยุกต์เท่านั้นเพื่อช่วยกระตุ้นแรงเป็นภูมิปัญญาของนายประเสริฐ กรรราย ตั้งอยู่หมู่ที่2 ตำบลวังอ่างและยังมีอุปกรณ์ในการทำนาในอดีตให้ศึกษาอีกด้วยอีกทั้งยังมีศูนย์เรียนรู้ของนายอนันต์ แก้วรักหมู่ที่8มีการทำข้าวซ้อมมือและปลูกผักปลอดสารพิษอยู่ใกล้ๆกับแหล่งท่องเที่ยวชุมชน คือ หนานครก หนานเรือซึ่งสามารถเชื่อมโยงศูนย์เรียนรู้วิถีชาวนากับแหล่งท่องเที่ยวได้

ในตำบลวังอ่างจำนวน 5 หมู่บ้าน มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเกี่ยวพันกับสายน้ำในชุมชน เช่น ล่องแพวังหอน ในส่วนเชิงวัฒนธรรมจะเป็นความเกี่ยวข้องกับความเชื่อท้องถิ่น เช่น ศาลเกาะธิดา แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นจะเน้นไปในทางเศรษฐกิจพอเพียง มีอาหาร ที่พัก และเรื่องเล่าที่สืบทอดต่อกันมาในตำบลวังอ่าง

ตารางที่ 1 ข้อมูลสนามวิถีชีวิตชาวนาตำบลวังอ่าง

ตำบล	หมู่ที่	ข้อมูลสนามวิถีชีวิตชาวนาชะอวด ตำบลวังอ่าง
------	---------	---

		แหล่ง ท่องเที่ยว เชิง ธรรมชาติ	แหล่ง ท่องเที่ยว เชิง วัฒนธรรม	แหล่ง ท่องเที่ยวเชิง โบราณสถาน	แหล่ง เรียนรู้	อาหาร	ของ ฝาก	ที่พัก	เรื่องเล่า
วังอ่าง	1บ้าน วังอ่าง	ต้นโต, คลองห้วย แหียง	ศาลเกาะ ธิดา		แหล่ง ท่องเที่ยว เชิงเกษตร ต้องชม ของนาย. นิยมคง เมฆ	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล ผัก ปลอด สารพิษ เช่น เห็ด ผัก ต่างๆ	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล ผัก ปลอด สารพิษ เช่น เห็ด ผัก ต่างๆ	โฮมส เตย์ ของ นาย นิยม คงเมฆ	เกาะธิดา วังอ่าง
	2บ้าน ลาไม	ฝายกั้นน้ำ ต้นเลียบ	ศาลา ตา หลวงเดช		ศูนย์ เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง นาย ประเสริฐ กรรราย	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล ข้าว ซ้อมมือ		ตาหลวง เดช ตาหลวง รอง สามแยก ทางโจร บ้านลาไม
	3 บ้าน					ผลไม้ ตาม ฤดูกาล			

	หนอง บัว						ผลไม้ ตาม ฤดูกาล		
	4 บ้าน ท่า ไทร	บ่อดิน ต้นหนูน ปานคลอง		วัดพรหมมหา เถร รอยพระพุท บาท		ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	โรงแรม ดอกคูณ	พระ พรหม มหาเถร
	5 บ้าน วัง หอน	ล่องแพวัง หอน ล่องเรือ ลุง ดม น้ำตก หนาน สวรรค์ ถ้ำวังนาย พุด อ่างเก็บน้ำ ห้วยน้ำใส ป่าดึกดำ บรรพ์	ทวดเทวดา น้ำเวียนน้ำ เขา ศาลพญา หลวงพ่ แสง	วัดวังหอม หลวงพ่แสง	กลุ่มกลี กรรมทำ ขม้น แชมพู ผ้ามัดย้อม ขม้น	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล เช่น ทุเรียน กวน น้ำเคย เห็ด เหมีด แกง ขม้น ลวก กะทิผัก กูด ฝรั่ง	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล เช่น ทุเรียน กวน ขม้น แชมพู ผ้ามัด ย้อม ฝรั่ง	โฮมส เตย์ ล่องแพ วังหอน โฮมส เตย์ ล่องเรือ ลุงดม	หลวงพ่ แสง น้ำเวียน น้ำเขา ศาลพญา งู

	6 บ้าน ควน มิตร			วัดควนมิตร		ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล		บ้านควน มิตร
	7 บ้าน ควน แก้ว	อ่าวเก็บน้ำ เกาะไร่				ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	โรงแรม ลูกหมี่	บ้านควน สิบศพ
	8 บ้าน ควนมี ชัย	ฝายกันน้ำ		สำนักสงฆ์ ควนมีชัย	ศูนย์ เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง นาย อนันต์ แก้วรักษ์	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล ข้าซ้อม มือ		โรงเรียน บ้านควน มีชัย
	9บ้าน ควน ไม้ บ้อง			สำนักสงฆ์ ควนไม้บ้อง	ศูนย์ เรียนรู้ ร้อยหวันมี การจัก สาน	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล กล้วย ฉาบ	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล กล้วย ฉาบ กบถ้อง นมเอา มารีไซ เคิล		ประวัติ หมู่บ้าน

							ผัก		
		ต้นประดู่ คลองห้วย แหง ต้นเลียบ ฝายกั้นน้ำ คลอง อ่างเก็บน้ำ เกาะร้าง บ่อดิน ต้นหนูน ปาน	ศาลตา หลวงเดช ทวดเทวดา ศาลพญา หลวงพ่อ แสง รอยพระ พุทบาท	วัดพรหมมหา นคร วัดวังหอม วัดควนมิตร สำนักสงฆ์ ควนมิตร สำนักสงฆ์ ควนมีชัย	ศูนย์เรียนรู้ เกษตร นาย.นิยม คงเมฆ เศรษฐกิจ จพอเพียง นาย. ประเสริฐ กรรราย ศูนย์ เรียนรู้ บ้านร้อย หวัน	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล ทุเรียน กวน น้ำเคย เห็ด เหมัด แกง ขม้น ลวก กะทิผัก กูด ฝรั่ง	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล ผัก ปลอด สารพิษ เช่น เห็ด ผัก ต่างๆ ข้าซ้อม มือ	โฮมส เตย์ ของ นาย นิยม คนเมฆ โรงแรม กคุณ โรงแรม ลูกหมี่รี สอร์ท	เกาะจิตา วังอ่าง ตาหลวง เดช ตาหลวง รอง สามแยก ทางโจร บ้านลาไม พระ พรหม มหาเถร หลวงพ่อ แสง น้ำเวียน น้ำเขา ศาลพญา ง
					กลุ่มกลี กรรมทำ ขม้น แซมพู ผ้ามัดย้อม ขม้น เศรษฐกิจ				บ้านควน มิตร บ้านควน สิบศพ โรงเรียน บ้านควน มีชัย

					พอเพียง นาย อนันต์ แก้วรักษ์				ประวัติ หมู่บ้าน
--	--	--	--	--	---------------------------------------	--	--	--	---------------------

2.ตำบลบ้านตุล

ตำบลบ้านตุลแม้จะเป็นพื้นที่ไม่กว้างนักของอำเภอ.ชะอวดแต่ก็ยังมีชาวนาที่ทำนาอยู่ในปัจจุบัน 20 ครัวเรือนเป็นพื้นที่ 175 ไร่ ในการทำนาพื้นที่บ้านตุลส่วนมากจะเป็นพื้นที่ดินทรายจึงไม่เหมาะสมกับการทำนาเท่าไรนักแต่ยังมีอุปกรณ์การทำนาในอดีตได้เรียนรู้ศึกษาอยู่ที่บ้านนางแก้ว บุญประสพ หมู่ที่1ตำบลบ้านตุล ยังมีการขุดทรายแหล่งใหญ่ที่กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับศูนย์เรียนรู้ในอนาคตได้ ทั้งนี้ตำบลบ้านตุลยังคงเคยเป็นตลาดจำหน่ายสินค้าของอำเภอชะอวดเพราะมีสถานีรถไฟทำหน้าที่เชื่อมต่อกับพื้นที่อื่นๆทั้งในอำเภอชะอวดและอำเภอใกล้เคียงได้

ในตำบลบ้านตุลแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเกี่ยวข้องกับทรัพยากรป่าไม้ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมการเคารพบูชาต้นไม้ ป่าไม้ และบ่อน้ำ แหล่งเรียนรู้เชิงโบราณสถานจะเป็นวัดที่อยู่ในท้องที่ตำบลบ้านตุล ในส่วนของฝาก อาหาร ที่พักมีครบครันแหล่งเรียนรู้จะเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้องกับประวัติท้องถิ่น

ตาราง 2 ข้อมูลสนามวิถีชีวิตชาวนาตำบลบ้านตุล

ตำบล	หมู่ที่	ข้อมูลสนามวิถีชีวิตชาวนาชะอวด							
		แหล่ง ท่องเที่ยว เชิง ธรรมชาติ	แหล่ง ท่องเที่ยว เชิง วัฒนธรรม	แหล่ง ท่องเที่ยว เชิงโบ ราณ สถาน	แหล่ง เรียนรู้	อาหาร	ของฝาก	ที่พัก	เรื่อง เล่า

บ้าน ตุล	1. บ้าน ตุล	1.ต้น ประตู หน้าวัด บ้านตุล 2.บ่อ ทราย	1.ต้นเสม็ด ชุด (กราบไหว้ บูชา)	วัดสีตลา การ วัดบ้าน ตุล	บ้านนาง แก้ว บุญ ประสพ อุปกรณ์ การทำ นา	สับปรด แดงโม	สับปรด แดงโม		1. เทวดา ควน สนุก 2.ตา ทอง อินทร์ 3.บ้าน ดอน นาย มอญ
	2. บ้าน ควน เงิน	ต้นกลิ้ง	บ่อเงิน ศักดิ์สิทธิ์	วัดควน เงิน				บ้าน ตุลรี สอร์ท	1.ตา อินทร์ แก้ว ตา อินทร์ ทอง
	3. บ้าน กุ่ม แป	บ่อทราย	ต้นเสม็ด ซุน สำนักสงฆ์ ลานช้าง	1.วัดกุ่ม แป 2.สำนัก สงฆ์ลาน ช้าง	กลุ่ม กระจุด	สับปรด 2.แดงโม	ปลาแป รูป 2.จักร สาน3. กระจุด		1. ประวัติ บ้าน ลาน ช้าง 2. ตา อินทร์ ทอง ตาอี

									นทร์ แก้ว
	4. บ้าน ท่าจีน	บ่อทราย		1.วัดบาง กลม					1.ทวด วัง เคียน 2.ตา อินทร์ ทอง3. ประวัติ บ้าน ท่าจีน
	5. บ้าน หนอง ยาว								1.ตาอี นทร์ ทอง 2.แม่ เลือด ขาว
		ต้นประดู่ ,ต้นกลิ้ง บ่อทราย	ต้นเสม็ด ซุน,บ่อเงิน ศักดิ์สิทธิ์	1.วัด สีตลาการ 2.วัดควน เงิน 3.วัดกุม แป 4.วัดบาง กลม	บ้าน.นาง แก้ว บุญ ประสบ เครื่องมือ ชาวนา กลุ่ม กระจุต	สับประรด ,แตงโม	สับประรด ,แตงโม ,ปลา แปรรูป ,กระจุต	บ้าน. ตุลรี สอร์ท	1. เทวดา ควน สนุก2. ตา อินทร์ แก้วตา อินทร์ ทอง3.

				5.สำนัก สงฆ์สถาน ช้าง					บ้าน ดอน นาย มอญ4. แม่ เลือด ขาว 5.ทวด วัง เคียน
--	--	--	--	-----------------------------	--	--	--	--	---

3.ตำบลนางหลง

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ตำบลนางหลงเป็นพื้นที่ราบเหมาะแก่การทำนาจากในอดีตพื้นที่ตำบลนางหลงเป็นพื้นที่ที่ทำนาเกือบทั้งหมดชาวบ้านทำนาโดยใช้ วัว ควาย ไถนาเมื่อ30กว่าปีก่อนแต่ในปัจจุบันพื้นที่ทำนาได้ลดน้อยลงไปยังมีคนทำนาอยู่ 54 ครัวเรือน ประมาณ 387 ไร่ที่ยังคงทำนาอยู่ในปัจจุบันเมื่อถึงเวลาเก็บเกี่ยวก็จะรวมกลุ่มกันทำข้าวซ้อมมือเป็นศูนย์การเรียนรู้บ้านนายสุวิทย์ ศรีนวล เพื่อยังแบบวิถีชาวอยู่ตำบลนางหลงยังมีการรวมกลุ่มกันทำเกษตรพอเพียงอีกด้วยเช่น.กลุ่มกระจุต ปลาตุกร้าซึ่งยังหาได้จากท้องทุ่งท้องนา ทั้งนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงตามทุ่งนา สระน้ำธรรมชาติอยู่ในหมู่ที่6ของตำบลนางหลงชาวบ้านในพื้นที่ยังมีเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจเป็นความเชื่อความศรัทธา ร่วมกัน คือตาหลวงสุขวัดควนเถี่ยะหมู่ที่3 ตำบล นางหลง อ.ชะอวดตารางที่3ข้อมูลสนามขาวนาตำบลนางหลง

ในท้องที่ตำบลนางหลงจะมีลักษณะเป็นตำบลเกษตรกรรมและการทำเรือกสวนไร่นา ความเป็นอยู่ และลักษณะต่าง ๆ ของชาวบ้านจะมีความเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมและเรือกสวนไร่นา

ตำบล	หมู่ที่	ข้อมูลสนามวิถีชีวิตขาวนาชะอวด

		แหล่ง ท่องเที่ยว เชิง ธรรมชาติ	แหล่ง ท่องเที่ยว เชิง วัฒนธรรม	แหล่ง ท่องเที่ยว เชิงโบราณ สถาน	แหล่ง เรียนรู้	อาหาร	ของ ฝาก	ที่ พัก	เรื่องเล่า
นาง หลง	1 บ้าน ทุ่ง น้อย	ต้นประดู่		วัดทุ่ง น้อย วัดนาง หลง	เศรษฐกิจ พอเพียง	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล เช่น สละอิน โด	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล เช่น สละอิน โด ข้าว ซ้อมมือ		ประวัติ หมู่บ้าน
	2 บ้าน หนอง จิก	ต้น ตะเคียน	ตาหลวง จันทร์ ตาหลวง เกิด	วัดหนอง จิก		ข้าว ซ้อมมือ	ข้าว ซ้อมมือ		ตาหลวง จันทร์ ตาหลวง เกิด
	3 บ้าน ควน เกียะ		ตาหลวง สุข	วัดควน เกียะ		ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล		ตาหลวง สุข
	4 บ้าน		ทวดคลอง ห้วยกรวด						ทวด คลอง

	นาง หลง								ห้วย กรวด
	5 บ้าน พรุบัว		ตาไข่ดำ พ่อท่านจัน หว่าง	วัดพรุบัว	ดอกไม้ จันท์	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล		ตาไข่ดำ พ่อท่าน จันหว่าง
	6 บ้าน โคก แซะ	ทุ่งนา สระน้ำ			ปลาตุกร้า	ปลาตุก ร้า ข้าว ซ้อมมือ	ปลาตุก ร้า ข้าว ซ้อมมือ		ประวัติ หมู่บ้าน
	7 บ้าน โคก ทรวง		พ่อท่านคิ้ว คง พ่อท่านคิ้ว เลา	วัดทุ่งคุ้ม วัดท้าย เหมือง วัดท่า ทราย	กลุ่ม กระจุต		กระจุต		พ่อท่าน คิ้วคง พ่อท่าน คิ้วเลา
		ต้นประดู่ ต้น ตะเคียน ทุ่งนา สระน้ำ	ตาหลวง จันทร์ ตาหลวง เกิด ตาหลวง สุข ทวดคลอง ห้วยกรวด	วัดทุ่ง น้อย วัดนาง หลง วัดหนอง จิก วัดควน เกียะ	เศรษฐกิจ พอเพียง ดอกไม้ จันท์ ปลาตุกร้า	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล ปลาตุก ร้า ข้าว ซ้อมมือ	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล ปลาตุก ร้า ข้าว ซ้อมมือ กระจุต		ตาหลวง จันทร์ ตาหลวง เกิด ตาหลวง สุข ทวด คลอง

				วัดพรวัว					ห้วย กรวด
--	--	--	--	----------	--	--	--	--	--------------

4.ตำบลท่าเสม็ด

เป็นพื้นที่ราบลุ่มอีกตำบลหนึ่งของอำเภอเวียงจันทน์ในอดีตชาวบ้านในพื้นที่แห่งนี้ก็มีการทำนาอยู่มากพอสมควรเพราะธรรมชาติฝนฟ้าเมื่อก่อนตกตามฤดูกาลแม้จะเป็นพื้นที่ราบลุ่มแต่ชาวบ้านจะได้รู้ว่าฝนตกหนักเดือนไหนควรปลูกข้าวช่วงไหนซึ่งแตกต่างจากปัจจุบันฝนฟ้าไม่ตกตามฤดูกาลชาวบ้านบางส่วนก็เริ่มหันมาทำสวนผสมเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการรวมกลุ่มกันของผู้คนในพื้นที่เพื่อเสริมสร้างสร้างประสิทธิภาพให้ผู้คนในชุมชน เช่น ศูนย์เรียนรู้ข้าวหอมมะลิ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ การทำปุ๋ยหมัก ไล่เดือน เลี้ยงปู เลี้ยงกุ้ง เพื่อให้ชุมชนเรียนรู้และศึกษานอกจากนี้ยังเป็นการท่องเที่ยววิถีการเกษตรและได้ความรู้ด้วย พื้นที่ตำบลท่าเสม็ด ติดอยู่กับคลองชะเอว ที่มีการคมนาคมที่สะดวกกว่าพื้นที่ตำบลอื่นๆมีทั้งทางบก ทางน้ำและทางรถไฟ นอกจากนี้ยังมีโบราณสถานวัดท่าเสม็ด ซึ่งมีหลวงพ่อบุญมาก ที่ผู้คนในอำเภอและต่างจังหวัดนับถือ จัดว่าเป็นวัดที่สามารถเป็นหน้าเป็นตาของอำเภอชะเอว ก็ได้

ในตำบลท่าเสม็ดในทุก ๆ ด้านวิถีชีวิตเกี่ยวข้องกับน้ำเนื่องจากในตำบลอยู่ติดกับคลองชะเอว มีการทำนาและมีการทำสวนเนื่องจากวิถีชีวิตที่ผูกพันกับน้ำ

ตารางที่ 4 ข้อมูลสนามวิถีชีวิตชาวนาตำบลท่าเสม็ด

ตำบล	หมู่ที่	ข้อมูลสนามวิถีชีวิตชาวนาชะเอว							
		แหล่ง ท่องเที่ยว เชิง ธรรมชาติ	แหล่ง ท่องเที่ยว เชิง วัฒนธรรม	แหล่ง ท่องเที่ยว เชิงโบราณ สถาน	แหล่ง เรียนรู้	อาหาร	ของฝาก	ที่พัก	เรื่อง เล่า

ท่า เสม็ด	1 บ้าน ท่า เสม็ด	แม่น้ำชะ อวด				ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	ผลไม้ตาม ฤดูกาล		ประวั ติบ้าน ท่า เสม็ด
	2 บ้าน หนอง หิน	ถนนเลียบ ชลประทา น				เห็ด นางฟ้า เห็ด ฟาง ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	เห็ดนางฟ้า เห็ดฟาง ผลไม้ตาม ฤดูกาล		ประวั ติบ้าน หนอง หิน
	3 บ้าน ห้วย ลึก	ถนนเลียบ ชลประทา น			เศรษฐกิจ พอเพียง บ้านผู้ใหญ่ สุข	กระยา สารท ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	กระยา สารท ผลไม้ตาม ฤดูกาล ผลิตภัณฑ์ กะลามะพร้าว		ประวั ติบ้าน ห้วย ลึก
	4 บ้าน ไร่ เนิน	แม่น้ำชะ อวด คลองควน	สำนัก สงฆ์	รอย พระพุทธรู ป	ศูนย์เรียนรู้ ศูนย์ข้าว ชุมชน	แกง น้ำเค ย แกง พื้นบ้าน	ข้าวซ้อมมือ ปลาตุกร้า	โฮม สเตย์ บ้าน	วัดป่า นาบน

		นวัตวิธ บ้านไร่ เนิน ทุ่งนา	วัดป่านา บน	สำนักสงฆ์ วัดป่านา บน		น ต่าง ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	เครื่องจัก สาน จากกระจูด ผลไม้ตาม ฤดูกาล	กำ น	ประวั ติบ้าน ไร่เนิน
	5 บ้าน น้ำ ดำ	ถนนเลียบ ชลประทา น		วัดน้ำดำ	ศูนย์เรียนรู้ เพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิต สินค้า การเกษตร	ผลไม้ ตาม ฤ ตุกา ล	ผลไม้ตาม ฤดูกาล		บ่อน้ำ ดำ
	6 บ้าน กอ โหนด	ทุ่งนา	พระยา แก้ว หลวงพ่ บุญมาก	วัดท่า เสม็ด	โรงสีชุมชน	ผลไม้ ตาม ฤ ตุกา ล	ผลไม้ตาม ฤ ตุกา ล ข้าวซ้อมมือ		พระ ยา แก้ว หลวง พ่ อ บุญ มาก
	7 บ้าน บาง คุระ	กลุ่ม วิสาหกิจ ชุมชน เกษตร อินทรีย์			กลุ่ม วิสาหกิจ ชุมชน เกษตร อินทรีย์	อาหาร พื้นบ า น ผลไม้ ตาม	มูลไส้เดือน ดิน ผักไฮโดรโป นิกส์ ผลไม้ตาม ฤ ตุกา ล	โฮม สเตย์	ประวั ติ หมู่บ้าน

ท่า ประ จะ	1 บ้าน ควน สมบุ รณ์	ทุ่งนา	ศาลเขา หอย ศาลหวด ตุ๊กตุ	วัดควน สมบุ รณ์		ผลไม้ ตาม ถุดูก ล	ผลไม้ ตาม ถุดูก ล		พระแม่ หอย หวดตุ ตุ
	2บ้าน โคกชั้น	ทุ่งนา ต้น ประดู่			กลุ่ม เครื่องแก ง ข้าวซ้อม มือ	ผลไม้ ตาม ถุดูก ล	เครื่องแก ง ข้าวซ้อม มือ ผลไม้ ตาม ถุดูก ล		บ้าน โคกชั้น
	3 บ้าน ท่าประ จะ		ต้น ตะเคียน	วัด ตะเคียนท ง	กลุ่ม เครื่องแก ง	ผลไม้ ตาม ถุดูก ล	เครื่องแก ง ผลไม้ ตาม ถุดูก ล	โรงแ มสวน พลูรี สอร์ท	ประวัติ หมู่บ้ นท่า ประจะ
	4 บ้าน ห้วย แหง	นพบัว แก้ว, คลอง ห้วย แหง ทุ่งนา	พ่อท่าน พุ่ม พ่อท่าน แสง พ่อท่าน สุข	วัดห้วย แหง	นาแปลง ใหญ่	ปลา ดุกร้า สูตร โบราณ ผลไม้ ตาม	ปลาตุ ร้าสูตร โบราณ ผลไม้ ตาม ถุดูก ล		เกจิวัด ห้วย แหง

		ตันโพธิ์				ฤดูกา ล			
	5 บ้าน ลำแบน	ทุ่งนา				ผลไม้ ตาม ฤดูกา ล	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล		ประวัติ หมู่บ้าน ลำ แบน
	6 บ้าน ดอน มะปราง ง	ทุ่งนา	พ่อหลวง รุ่มเจ้าแม่ ตะเคียน ต้นประดู่	วัดดอน มะปราง วัดเลียบ ธาราม		ผลไม้ ตาม ฤดูกา ล	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	โรงแร ม มะปราง งรี สอร์ท	เจ้าแม่ ตะเคียน น
		ต้น ประดู่ ทุ่งนา คลอง ห้วย แหง ตันโพธิ์	ศาลพระ แม่เจ้า หอยแจ ศาลทวด ตุ๊กตุ พ่อท่าน พุ่ม พ่อท่าน แสง พ่อท่าน สุข พ่อหลวง รุ่ม	วัดตะเคียน ทอง วัดห้วย แหง วัดดอน มะปราง วัดเลียบ ธาราม	กลุ่ม เครื่องแก ง ข้าวซ้อม มือ	ผลไม้ ตาม ฤดูกา ล ปลา ดุกร้า สูตร โบราณ	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล ปลาดุก ร้าสูตร โบราณ เครื่องแก ง ข้าวซ้อม มือ	โรงแร มสวน พูลรี สอร์ท โรงแร ม มะปราง งรี สอร์ท	พระแม่ หอยแจ ทวดตุ๊ก ตุ บ้าน โคกชัน หมู่บ้าน นท่า ประจะ หมู่บ้าน ลำ แบน

			เจ้าแม่ ตะเคียน ต้น ตะเคียน						เกจิวัด ห้วย แหง เจ้าแม่ ตะเคียน น
--	--	--	--------------------------------------	--	--	--	--	--	---

6.ตำบลชะอวด

ซึ่งถือได้ว่าเป็นเมืองหลวงของอำเภอชะอวดจากการเก็บข้อมูล ตำบลชะอวดซึ่งในอดีตเคยเป็นพื้นที่ที่มีการทำนามากพอสมควรแม้แต่ริมทางข้างรางรถไฟแต่เป็นเพราะได้ขึ้นชื่อเป็นเมืองหลวงของอำเภอชะอวดก็ได้มีการปลูกสร้างอาคารทางคมนาคมส่วนพื้นที่นาที่หายไปปัจจุบันตำบลชะอวดมีการทำนาแค่ 4 ครัวเรือน พื้นที่ในการทำนาที่เหลือประมาณ 40 ไร่ที่ยังคงทำนาอยู่แล้วอีกอย่างพื้นที่ตำบลชะอวดเป็นพื้นที่รับน้ำจากตำบลต่างๆทำให้เวลาเข้าช่วงฤดูฝนน้ำจะขังพื้นที่บางส่วนเกือบตลอดทั้งปีทำให้ข้าวเสียหายจึงเป็นสาเหตุอีกอย่างหนึ่งที่ชาวนาในอำเภอชะอวดได้หันไปทำอาชีพอื่น แต่ก็ยังมีศูนย์เรียนรู้ข้าวลอยน้ำ ของนาย.วัชร เกตุชู ที่รวมตัวกันของเครือข่ายและผู้คนในพื้นที่บางส่วนช่วยกันสร้างศูนย์เรียนรู้ข้าวลอยน้ำขึ้นมา มีชาวต่างชาติมาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีกลุ่มทำดอกไม้จันทร์และกลุ่มไข่เค็มในพื้นที่ของชุมชนนอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติสวนเจ้าฟ้าจุฬาภรณ์ที่มีพันธุ์ไม้มากมายหลายชนิดรวมถึงแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานอย่างสะพานโค้งร้อยปี ทั้งนี้ตำบลชะอวดซึ่งถือได้ว่ามีแม่น้ำสายสำคัญและใหญ่ที่สุดของอำเภอชะอวดที่สามารถเชื่อมต่อกับอำเภอหัวไทร เขียวใหญ่ ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราชและ อำเภอ.ควนขนุน จ.พัทลุงซึ่งเป็นพื้นที่ในการคมนาคมที่สะดวกที่สุดก็ได้

ในตำบลชะอวดมีลักษณะวิถีชีวิตที่เป็นแหล่งศูนย์รวมเนื่องเทียบได้กับการเป็นหัวของชะอวดตั้งแต่การทำนาเพราะมีสายน้ำที่ไหลผ่านตัวตำบล วิถีชีวิตที่หลากหลายของคนเมืองกับคนไร่

ตารางที่ 6 ข้อมูลสนามวิถีชีวิตชาวนาตำบลชะอวด

ตำบล	หมู่ที่	ข้อมูลสนามวิถีชีวิตชาวนาชะอวด

		แหล่ง ท่องเที่ยว เชิง ธรรมชาติ	แหล่ง ท่องเที่ยว เชิง วัฒนธรรม	แหล่ง ท่องเที่ยว เชิงโบ ราณ สถาน	แหล่ง เรียนรู้	อาหาร	ของ ฝาก	ที่พัก	เรื่องเล่า
ชะ อวด	1 บ้าน โคกรัก	ต้นแซะ	หลวงพ่ เอื้อง			ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล		
	2 บ้าน ท่า สะท้อน	ต้น ตะเคียน	ตาอินทร์ แก้ว ตาอินทร์ ทอง ต้นจิก พนม	วัดท่า สะท้อน วัดจิพนม	กลุ่ม กระจุต ศูนย์ เรียนรู้ นาข้าว ลอย น้ำ		กระจุต	โฮมส เตย์ของ นาย วัชร เกตุชู	
	3บ้าน เนิน อินทร์ แก้ว	แม่น้ำชะ อวด	ต้นเสม็ด ชุด ตาอินทร์ แก้ว ตาอินทร์ ทอง						ตา อินทร์ แก้ว ตา อินทร์ ทอง

	4 บ้าน ปาก บาง กลม	ต้นประดู่ แม่น้ำชะ อวด คลอง ปากบาง กลม ทุ่งนา					น้ำผึ้ง ปลาตุก ร้า (มีตาม ฤดูกาล)		บ้าน ปากบาง กลม
	5 เนิน กลาง	สวนเจ้า ฟ้าจุฬา ภรณ์							
	6 บ้าน จิก พนม	บ่อทราย ร้าง							ประวัติ หมู่บ้าน
	7 บ้าน ท่าเชืญ	คลองบาง กลม แม่น้ำชะ อวด							ประวัติ หมู่บ้าน
	8บ้าน ทุ่งค่าย	ช่อง ค้ำคว หนอง เปิดน้ำ	ศาลราน เงาะ	วัดรักชิต ตะวัน	กลุ่มไข่ เค็ม ดอกไม้ จัน	ไข่เค็ม	ไข่เค็ม	โรงแรม แอนนา	ประวัติ หมู่บ้าน ทุ่งค่าย ศาลราน เงาะ

	9 บ้าน บนเนิน		ตันโพธิ์	วัดหมื่น ระงับ รังสรรค์				โรงแรม เฟื่องฟ้า	วัดหมื่น ระงับ รังสรรค์
	10 บ้าน ชมพูนุช	แม่น้ำชะ อวด							บ้าน ชมพูนุช ทุ่งลง เรือ
		ตัน ตะเคียน แม่น้ำชะ อวด ตันประตู คลอง ปากบาง กลม ทุ่งนา สวนเจ้า ฟ้าจุฬา ภรณ์ บ่อทราย ร้าง คลองบาง กลม	หลวงพ่อ เยื้อง ตาอินทร์ แก้ว ตาอินทร์ ทอง ตันจิก พนม ตันเสม็ด ขุน ศาลราน เงาะ ตันโพธิ์	วัดท่า สะท้อน วัดจิก พนม วัดรักขิต ตะวัน วัดหมื่น ระงับ รังสรรค์	กลุ่ม กระจุค ศูนย์ เรียนรู้ นาข้าว ลอย น้ำ กลุ่มไข่ เค็ม ดอกไม้ จันทร์	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล ไข่เค็ม ไข่เค็ม น้ำผึ้ง ปลาตุก ร้า (ตาม ฤดูกาล) กระจุค	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล ไข่เค็ม น้ำผึ้ง ปลาตุก ร้า (ตาม ฤดูกาล) กระจุค	โฮมส เตย์ของ นาย วัชระ เกตุชู โรงแรม แอนนา โรงแรม เฟื่องฟ้า	ทวดตา อินทร์ แก้ว ทวดตา อินทร์ ทอง (ประวัติ หมู่บ้าน) บ้าน ปากบาง กลม บ้านจิก พนม บ้านท่า เช็ญ บ้านทุ่ง ค่าย

		ช่อง ค้ำคาว หนอง เป็ดน้ำ							ศาลาราน เงาะ ทุ่งลุง เรือ วัดหมื่น ระงับ รังสรรค์
--	--	---------------------------------------	--	--	--	--	--	--	---

7.ตำบลเครื่อง

เป็นที่ลุ่มบางส่วนมีน้ำขังเกือบตลอดทั้งปีตำบลเครื่องมีพื้นที่กว้างพอสมควรแต่เป็นพื้นที่ป่าพรุเป็นส่วนใหญ่ผู้คนในพื้นที่แห่งนี้ยังมีพื้นที่ในการทำอยู่บ้าง 142 ครัวเรือนในการทำนา พื้นที่ในการทำนาแค่ 97 ไร่คนในพื้นที่ที่ทำนาส่วนมากจะปลูกข้าวไว้กินเองในครัวเรือนเพราะตำบลเครื่องเป็นที่รับน้ำตาบลสุดท้ายของอำเภอชะอวดกว่าน้ำจะแห้งต้องใช้เวลาเป็นเดือนผู้คนในชุมชนแห่งนี้จึงไม่ค่อยนิยมในการทำนาเท่าไรนักเพราะข้าวนาเสียหายมากกว่าผลที่จะได้รับ แต่ตำบลเครื่องซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติอีกมากมายมีต้นกระจุตที่สามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆได้ มีการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชนทำกระจุตสานเป็นรูปแบบต่างๆเช่น. สานกระเป่า เสื้อ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับชุมชนเป็นสินค้าส่งออกที่สร้างชื่อให้กับชาวตำบล.เครื่องและนอกจากนี้ยังมีกลุ่มเย็บผ้า กลุ่มปลาร้า กลุ่มต่อเรือหางยาว ซึ่งผู้คนในพื้นที่รวมตัวกันทำ วัสดุที่ใช้ยังหาได้จากในชุมชนยังมีแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถาน โบสถ์เก่าแก่ 200 กว่าปี ตั้งอยู่วัดควนยาว หมู่ที่ 3 นอกจากนี้ยังมีการเชื่อมต่อการท่องเที่ยวอีกหลายๆด้านเพราะเป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติอยู่มาก มีต้นเสม็ดขาว มีป่าพรุและยังมีสายน้ำที่สวยงามที่สามารถล่องเรือชมป่าพรุควนเครื่อง จุดชมวิว รวมถึงทะเลสองห้องในส่วนของการล่องเรือในตำบลเครื่องสามารถเชื่อมต่อกับอำเภอหัวไทรและทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุงอีกด้วย

ในตำบลเครื่องชาวบ้านไม่ค่อยนิยมทำนากันเท่าไรเนื่องจากมีปัญหาในเรื่องน้ำ แต่มีความหลากหลายในทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ต้นกระจุต มีโบราณสถานที่เคารพนับถือของชาวบ้านในตำบลเครื่อง

ตารางที่ 7 ข้อมูลสนามวิถีชีวิตชาวนาตำบลเครื่อง

ตำบล	หมู่ที่	ข้อมูลสนามวิถีชีวิตชาวนาชะอวด							
		แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	แหล่งท่องเที่ยวเชิงโบราณสถาน	แหล่งเรียนรู้	อาหาร	ของฝาก	ที่พัก	เรื่องเล่า
เค็ริง	1	นวัตวิถีบ้านควนป้อม ล่องเรือป่าพรุ ต้นยาง (ยวน) ใหญ่	ตาหลวงสุข ศาลาหลังควน	วัดควนป้อม	กลุ่มกระจุต	อาหารพื้นบ้าน	ผลิตภัณฑ์จากกระจุต ปลาร้า (ตามฤดู) น้ำผึ้ง (ตามฤดู)		ตาหลวงสุข ประวัติหมู่บ้าน
	2	แม่น้ำชะอวด นั่งล่องเรือป่าพรุ ต้นตะเคียน	ทวดตากรอด ทวดนางลาย ทวดโต๊ะทต	วัดไทรหัวม้า	กลุ่มเย็บตับจาก	อาหารพื้นบ้าน	ผลิตภัณฑ์จากกระจุต ปลาร้า (ตามฤดู) น้ำผึ้ง (ตามฤดู) กะปิปลา		ทวดตากรอด ทวดนางลาย ทวดโต๊ะทต

		ตันโพธิ์							ประวัติ หมู่บ้าน
	3 บ้าน ควน ยาว	ทุ่งนาใน ทุ่งพัต ตันไทรใน ทุ่งพัต นึ่ง ล่องเรือ ป่าพรุ	พ่อท่าน จาง ตาหลวง สุขแม่ พราย ประสิทธิ์ ทวดยาเจ้า ทวดหัว ควน พระองค์ ใหญ่	วัดควน ยาว โบสถ์ เก่าแก่ 200กว่า ปี	กลุ่ม กระจุต	อาหาร พื้นบ้าน	ผลิตภัณฑ์ จาก กระจุต ปลาร้า (ตามฤดู) น้ำผึ้ง (ตามฤดู)		พ่อท่าน จาง ตาหลวง สุขแม่ พราย ประสิทธิ์ ทวดยา เจ้า ทวดหัว ควน ประวัติ หมู่บ้าน
	4 บ้าน ควน เคื่อง	ไม้จามจุรี นึ่ง ล่องเรือ ป่าพรุ	ทวดหัว ควน หลวงปู่ รอยพระ พุทธบาท พระองค์ ใหญ่		กลุ่ม กระจุต	อาหาร พื้นบ้าน	ผลิตภัณฑ์ จาก กระจุต ปลาร้า (ตามฤดู) น้ำผึ้ง (ตามฤดู)		ทวดหัว ควน หลวงปู่ ขัน ประวัติ หมู่บ้าน

	5 บ้าน ทุ่ง ไคร	ทุ่งนาใน ทุ่งแพด		วัดทุ่งไคร		อาหาร พื้นบ้าน	ผลิตภัณฑ์ จาก กระจูด ปลาร้า (ตามฤดู)		ประวัติ หมู่บ้าน
	6 บ้าน โคก เลา	นั่ง ล่องเรือ ป่าพรุ				อาหาร พื้นบ้าน	ผลิตภัณฑ์ จาก กระจูด ปลาร้า (ตามฤดู) น้ำผึ้ง (ตามฤดู)		ประวัติ หมู่บ้าน
	7 บ้าน ย่าน แดง	ทุ่งนา นั่ง ล่องเรือ ป่าพรุ ยอใหญ่ ต้นโพธิ์ ต้นจามจุรี แม่น้ำชะ อวด	หลวงพ่ ทอง	วัดย่าน แดง	กลุ่มต่อ เรือหาง ยาว	อาหาร พื้นบ้าน	ผลิตภัณฑ์ กระจูด ปลาร้า (ตามฤดู) น้ำผึ้ง (ตามฤดู) กะปิปลา		หลวงพ่ ทอง ประวัติ หมู่บ้าน

		ทะเลสอง ห้อง							
	8 บ้าน เสม็ด งาม	ทุ่งนา ป่าพรุ				อาหาร พื้นบ้าน	ผลิตภัณฑ์ กระจูด		ประวัติ หมู่บ้าน
	9 บ้าน ควน ชิง	ต้น ตะเคียน ป่าพรุ	ตากกล้วย ยายคำ	วัดควน ชิง			ผลิตภัณฑ์ กระจูด ปลาตุกร้า (ตามฤดู)		ตากกล้วย ยายคำ ประวัติ หมู่บ้าน
	10 บ้าน บาง น้อย		สมภารตา ไฟ แม่ทวด นางลาย	วัดบาง น้อย			ผลิตภัณฑ์ กระจูด		
	11 บ้าน ไส ขุน	ดินทรุด ถ้ำ จุดชมวิว นั่ง ล่องเรือ ป่าพรุ	ตาขุนยาย ศรีสุตา	วัดควน เครื่อง	เศรษฐกิจ พอเพียง พืช สมุนไพร	อาหาร พื้นบ้าน	ผลิตภัณฑ์ กระจูด ปลาร้า (ตามฤดู) น้ำผึ้ง (ตามฤดู) กะปิปลา		ประวัติ หมู่บ้าน ตาขุน ยายศรี สุตา ดินทรุด

							ปลาตาก แห้ง		
		นวัตวิถึ บ้านควน ป้อม ต้นยาง (ยวน) ใหญ่ นวัตวิถึ บ้านควน ป้อม ต้นยาง (ยวน) ใหญ่ ทุ่งนาใน ทุ่งพัด ต้นไทรใน ทุ่งพัด นั่ง ล่องเรือ ป่าพรุ ดินทรุด ถ้า	ตาหลวง สุข ศาลาหลัง ควน ทวดตาก รอด ทวดนาง ลาย ทวดโต๊ะ ทต พ่อท่าน จาง ตาหลวง สุขแม่ พราย ประสิทธิ์ ทวดยาเจ้า ทวดหัว ควน ตาขุนยาย ศรีสุตา	วัดควน ป้อม วัดไทรหัว ม้า วัดควน ยาว โบสถ์ เก่าแก่ 200กว่า ปี วัดทุ่งไคร วัดย่าน แดง วัดควน ชิง วัดบาง น้อย วัดควน เครีง	กลุ่ม กระจุต กลุ่มเย็บ ดับจาก กลุ่มต่อ เรือหาง ยาว เศรษฐกิจ พอเพียง พืช สมุนไพร	อาหาร พื้นบ้าน	ผลิตภัณฑ์ กระจุต ปลาร้า (ตามฤดู) น้ำผึ้ง (ตามฤดู) กะปิปลา		ตาหลวง สุข ประวัติ หมู่บ้าน ทวดตา คงรอด ทวดนาง ลาย ทวดโต๊ะ ทต พ่อท่าน จาง ตาหลวง สุขแม่ พราย ประสิทธิ์ ทวดยา เจ้า ทวดหัว ควน

	6. บ้าน ท่า ข้าม	จุดชมวิว เขาท่าข้าม ต้นโพธิ์ บนเขาท่า ข้าม	ศาลา หลวงตา เคลื่อน,ตา หลวง		กลุ่ม แม่บ้าน หมู่.6		เครื่องแกง		ประวัติ บ้านท่า ข้าม
		ทุ่งนา,บ่อ ลูกวัง,ต้น ไทรใหญ่, จุดชมวิว บนเขาท่า ข้าม,ต้น โพธิ์	สมภาร ธรรมราช ,ศาลตา หลวง เคลื่อน,ตา ผ้าขาวตา หลวง,	วัดกาโห้ ใต้,วัด ควนวัด ใหม่,วัด ควน หนอง หงส์	เศรษฐกิจ พอเพียง กลุ่ม แม่บ้าน		กล้วยฉาบ , เครื่องแกง , เครื่องจักร สาน	นา นารี สอร์ท	ตา พราน, บ่อจีน, สมภาร ธรรม ราช, จ้าว ควน หนอง หงส์, ประวัติ บ้านท่า ข้าม

9.ตำบลเขาพระทอง

ตำบลเขาพระทองซึ่งแยกออกมาจากตำบลวังอ่างเมื่อปี 2517 เป็นพื้นที่ไม่แตกต่างจากตำบลวังอ่างมากนักมีทั้งที่ราบสูงและพื้นที่ราบแต่ตำบลเขาพระทองในอดีตนั้นเป็นพื้นที่ราบมากกว่าที่ราบสูงยังป็นพื้นที่ทำนาของชาวมุขชนเขาพระทองค่อนข้างมากในอดีต แต่ 20 กว่าปีที่ผ่านมาพื้นที่แห่งนี้ได้แปรสภาพพื้นที่ทำนาบางส่วน ปลุกป่าล้มและปลุกยางบางส่วนเนื่องจากไม่มีน้ำเพียงพอต่อการทำนานั้นเอง ปัจจุบันยังมีผู้คนที่ทำนาอยู่ 97 ครัวเรือน ในพื้นที่ 619 ไร่ ทำไร่ขายบ้างเก็บไว้กินเองในครอบครัวบ้าง ชาวตำบลเขาพระทองยังรวมตัวกันเป็นศูนย์การเรียนรู้นาแปลงใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลเขาพระทอง อีกทั้งยังมีศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงของนาย.สมพร รัตนมาศ ชาวบ้านในชุมชนรวมตัวกันทำปลาตุกร้า ปลาตุกแดดเดียว ที่ยังหาได้จากในชุมชนเองตามฤดูกาลและยังมีการเลี้ยงผึ้งในบางส่วนเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับชาวนา ชาวไร่ ตำบลเขาพระทองได้

ขึ้นชื่อว่ามิวัดและโบราณสถานที่สวยงามมีผู้คนในพื้นที่และต่างจังหวัดมาเยี่ยมชมวัดเขาพระทองและโบราณสถานแห่งนี้ นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ศูนย์การเรียนรู้นาแปลงใหญ่ ซึ่งสามารถเชื่อมต่อกับแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติหอนานเรือ หอนานครก ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลเขาพระทอง

ในตำบลเขาพระทองจะเป็นตำบลที่คล้ายๆ กับตำบลวังอ่าง เนื่องจากเป็นตำบลที่แยกตัวออกมาจากตำบลวังอ่าง มีการแปรรูปปาล์มและยางพารา มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่เชื่อมต่อกัน

ตารางที่ 9 ข้อมูลสนามวิถีชีวิตชาวนาตำบลเขาพระทอง

ตำบล	หมู่ที่	ข้อมูลสนามวิถีชีวิตชาวนาชะอวด							
		แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	แหล่งท่องเที่ยวเชิงโบราณสถาน	แหล่งเรียนรู้	อาหาร	ของฝาก	ที่พัก	เรื่องเล่า
เขาพระทอง	1. บ้านเขาพระทอง	วัดเขาพระทอง ต้นประดู่	วัดเขาพระทอง	วัดเขาพระทอง พระองค์ใหญ่			น้ำผึ้ง		1.พระพันปี 2.เรื่องเล่าเหล็กไหล
	2. บ้านเขาลำปะ	ชะง่อนดี โปนในวัด เขาลำปะลิง		วัดเขาลำปะมี พระองค์ใหญ่,วัดเขาเทียมป่า,วัดโคกประดู่	กลุ่มเลี้ยงผึ้ง		น้ำผึ้ง		หัวสะพาน จีน,วัดเขาลำปะ,บ้านกระท้อน,บ้านวังเคียน

	3. บ้าน เขา กอย	ทุ่งนา					กล้วย ฉาบ, น้ำผึ้ง		บ้านเขา กอย
	4บ้าน ชาย คลอง	คลองห้วย แหียง,นบ กั้นน้ำ,ทุ่ง นา					กล้วย หอม น้ำผึ้ง		บ้านชาย คลอง
	5บ้าน ทุ่งไม้ ไผ่	นาแปลง ใหญ่			เศรษฐกิจ พอเพียง นาย.สม พร รัตนมาศ		ปลา ดุกร้า ปลา แดด เดียว น้ำผึ้ง		
	6บ้าน ทุ่ง โซน	หนานเรือ หนาโตน วังเทวดา	วังเทวดา	วัดทุ่งโซน พุทธาวาส	แหล่งทำ ด้ามพรั้า ด้ามจอบ		ด้าม พรั้า ,ด้าม จอบ น้ำผึ้ง		วังเทวดา

	7. บ้าน ห้วย ยวน เหนือ	ถ้าควน รงค์,โหล ม้งคุด ,หลุม ระเบิด ,ต้นหยี, ฝ้ายกั้น น้ำ	ที่พักสงฆ์ ควนรงค์ ศาลสาว นุ้ย ศาลพญา ทวดเสื่อ		กลุ่ม แม่บ้าน	ปลา ดุก ร้า	ปลา ดุก ร้า น้ำผึ้ง		ทวดเสื่อ ศาลสาวนุ้ย หลุมระเบิด
		วัดเขา พระทอง ชะง่อนดี โพน หนานเรือ ,หน้าโตน ถ้าควน รงค์,ต้น หยี ฝ้ายกั้น น้ำ,วัง เทวดา ทุ่งนา,นา แปลง ใหญ่	วัดเขาพระ ทอง วังเทวดา ,ทวดเสื่อ ที่พักสงฆ์ ควนรงค์ ศาลสาว นุ้ย ศาลพญา	วัดเขา พระทอง วัดเขาลำ ปะ, พระองค์ ใหญ่ วัดเขา เทียมป่า วัดโคก ประดู่ วัดทุ่งไชน	กลุ่มเลี้ยง ผึ้ง กลุ่ม แม่บ้าน เศรษฐกิจ พอเพียง นาย.สม พร รัตนมาศ	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล ปลาดุก ร้า	น้ำผึ้ง ,ปลา ดุก ร้า ,ด้าม พริก ด้าม จอบ		พระพันปี, เรื่องเล่า เหล็กไหล ,วัดเขาลำ ปะ,บ้าน กระท้อน, บ้านชาย คลอง,บ้าน วังเคียน,วัง เทวดา,ทวด เสื่อ,ศาล สาวนุ้ย ,หลุมระเบิด คอมมิวนิสต์

ขอนแก่น	1.บ้าน ขอนแก่น		พ่อท่านสุคติ วัดขอนแก่น	วัดขอนแก่น	กลุ่ม เครื่องแก ง		เครื่องแก ง		บ้าน ขอนแก่น
	2.บ้านทุ่ง ใหญ่	ทุ่งนา							บ้าน ทุ่ง ใหญ่
	3.บ้าน ดอนตา สังข์	ทุ่งนา	หลวงพ่อด อนตาสังข์	วัดดอน ตาสังข์					หลวง พ่อด อน ตาสังข์
	4.บ้าน ตรอกแค (otopวิ ถี)	พื้นที่ชุ่ม น้ำยวน นก	ศูนย์เรียนรู้ ประวัติศาสตร์ ศูนย์ศิลปะ ชีพบ้าน ตรอกแค		กลุ่มทอ ผ้ายก เมือง ,กลุ่ม กระจุด ,หมอบำ พันข้าว2 คน,ศูนย์ ศิลปะชีพ บ้าน ตรอกแค		ผ้ายก เมืองนคร , ผลิตภัณฑ์ จักวรรจุด	โฮม ส เตย์ ผญ. วิสัย จิตร เวช	พ่อตา ดำ พ่อ ท่าน หม่อม รอง

	5.บ้าน ไสทรง								
	6.บ้าน ควนไส	ทุ่งนา ,ต้น เลียบใน โรงเรียน ควนไส		วัดควน ไส	กระเป่า สาน พลาสติก		กระเป่า สาน พลาสติก		ประวัติ หมู่บ้าน
	7.บ้าน ไสถิ่น				กลุ่มทอ ผ้า				
	8.บ้านป่า แก้ว								
	9.บ้าน เกาะแซะ	ต้นไทร ,ต้นปีป	ยายซีเขียว ,ควนนางเห วน,ตาอินทร์ แก้ว				ข้าวซ้อม มือ		ยายซี เขียว ,ควน นางเห วน ,ตาอิ นทร์แก้ว

		ทุ่งนา, พื้นที่ชุ่ม น้ำยวน นก,ต้น เลียบ ,ต้นไทร ,ต้นป๊อ	พ่อท่านสุคติ, หลวงพ่อด อนตาสังข์ ,ตาอินทร์ แก้ว,ควน นางเหวน	วัดขอน หาด วัดดอน ตาสังข์ วัดควน ใส	กลุ่ม เครื่องแก ง ศูนย์ ศิลปะชีพ บ้าน ตรอกแค กลุ่มทอ ผ้า		ฝ้ายก เมืองนคร ,กระเป่า สาน พลาสติก ,ข้าวซ้อม มือ	โสม ส เตย์ ผญ. วิสัย จิตร เวช	ควน นางเห วน, ยายชี เขียว ตา อินทร์ แก้ว ประวัติ หมู่บ้าน น
--	--	---	--	--	--	--	---	---	---

11.ตำบลเกาะขันธ

จากข้อมูลที่ได้มาในการลงพื้นที่ ตำบลเกาะขันธมีพื้นที่กว้างพอสมควรซึ่งติดเขตกับ อำเภอบาเพยอม จังหวัดพัทลุง เป็นพื้นที่ราบเป็นส่วนใหญ่มีแค่บางส่วนเท่านั้นเป็นพื้นที่ราบสูงในอดีตที่ผ่านมาตำบลเกาะขันธ เป็นพื้นที่ที่ชาวชุมชนในพื้นที่แห่งนี้มีอาชีพทำนาเป็นหลักเป็นส่วนมาก ทั้งนาดำและนาหว่าน แต่ช่วงเกือบ 30 ปีที่ผ่านมา ชาวนาก็กเริ่มแปรสภาพพื้นที่นามาเป็นปลูกผลไม้สวนผสมเพราะพื้นที่ในการทำนานั้นได้แตกต่างจากอดีต สาเหตุมาจากการใช้สารเคมีจำนวนมาก ทำให้พื้นดินเสื่อมคุณภาพลงและมีการปลูกบ้านกันทางน้ำจึงทำให้น้ำ ไม่สามารถไหลออกได้อย่างสะดวกจึงเป็นที่มาในการมีพื้นที่ทำนายน้อยลงปัจจุบันตำบลเกาะขันธยังมีการทำนา 66 ครัวเรือน พื้นที่ในการทำนา 441 ไร่ จากการที่มีพื้นที่ทำนายน้อยลง ชาวบ้านจึงมีการรวมกลุ่มกันกันทำ กล้วยฉาบ มีการเพาะเห็ดนางฟ้า ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 6 หมู่ที่ 9 ของตำบลเกาะขันธและยังเป็นสินค้าที่ขึ้นชื่อในการ นำไปเป็นของฝากแก่นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับชุมชนอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีทุ่งนาเชิง เกษตรนิเวศน์เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติตั้งอยู่ในหมู่ที่ 1 ของตำบลเกาะขันธ ตำบลเกาะขันธยังมีผลไม้ ตามฤดูกาลเกือบตลอดทั้งปี เช่น.มังคุด เงาะ ทุเรียน เสาวรส เป็นต้น

ในตำบลเกาะขันธเป็นตำบลที่เหมือน ๆ กับตำบลอื่น ๆ ในอำเภอยะวตเน้นไปในด้านการทำนา วิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับนา และดัดแปรเปลี่ยนเป็นสภาพของไร่นาในปัจจุบัน มีผลไม้ตามฤดูกาลตลอดทั้งปี

ตารางที่ 11 ข้อมูลสนามวิถีชีวิตชาวนาตำบลเกาะขันธ

ตำบล	หมู่ที่	ข้อมูลสนามวิถีชีวิตชาวนาชะอวด							
		แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	แหล่งท่องเที่ยวเชิงโบราณสถาน	แหล่งเรียนรู้	อาหาร	ของฝาก	ที่พัก	เรื่องเล่า
เกาะจันทร์	1 ป้ายาง	ทุ่งนาเชิงเกษตรนิเวศชลประทาน				ผลไม้ตามฤดูกาล	ผลไม้ตามฤดูกาล		ประวัติหมู่บ้าน
	2 บ้านไม้เสียบ	คลองไม้เสียบ	พ่อท่านพุนตันโพธิ์	วัดไม้เสียบ	ศูนย์รักษายาเสพติดวัดไม้เสียบ	ผลไม้ตามฤดูกาล	ผลไม้ตามฤดูกาล	โรงแรมเฟื่องฟ้า	บ้านไม้เสียบ
	3 บ้านลานนา	สระน้ำทุ่งนา	พ่อท่านม่วง	วัดลานนา	กลุ่มเลี้ยงตัว	ผลไม้ตามฤดูกาล	ผลไม้ตามฤดูกาล ตัวด้วง		พ่อท่านม่วง

	4 บ้าน สีกัก	บ่อน้ำร้อน (ใน โรงเรียน ควนดิน แดง) ทุ่งนา ทุเรียน 100 ปี				ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล		บ่อน้ำ ร้อน
	5 บ้าน ห้วย ปรัง	สวนทุเรียน 100 ปี				ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล		ประวัติ หมู่บ้าน
	6 บ้าน ทุ่ง ใหญ่	สวน เสาวรส		มัสยิด	เสาวร สแปรรูป	เสาวร ส ผลไม้ ตาม ฤดูกาล กล้วย ฉาบ	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล		บ้านทุ่ง ใหญ่
	7 บ้าน ห้วย ทิ ง					ผลไม้ ตาม ฤดูกาล	ผลไม้ ตาม		ประวัติ หมู่บ้าน

							ฤดูกา ล		
	8 บ้าน ควน ดิน แดง	ประตู่ใหญ่ 100 ปี สมภาร กาบ	ศาลา 100 ปี	วัดควน ดินแดง		กระยา สาด	ข้าว ซ้อม มือ กระยา สาด		วัดควน ดินแดง
	9 บ้าน เกาะ ร้าว	เขื่อนเกาะ ร้าว เรือนไทย ทักษิณา สระ ธรรมชาติ		วัดเกาะ ร้าว(ร้าง)	กลุ่ม แม่บ้าน กล้วย ฉาบ กลุ่ม เพาะ เห็ด เกษตร พอเพีย ง	กล้วย ฉาบ เห็ด นางฟ้า	กล้วย ฉาบ เห็ด นางฟ้า	โรงแรม ตั้งเม ริสอร์ท โรงแรม บี.เค เรือน ไทย ทักษิณ า	บ้าน เกาะ ร้าว
	10 บ้านไส เหวียง	สวนมังคุด 200 ปี นางป้อม นาคแก้ว				ผลไม้ ตาม ฤดูกาล ทุเรียน ,มังคุด	ทุเรียน ,เงาะ, ข้าว ซ้อม มือ		
		ทุ่งนา	พ่อท่าน พูน	วัดไม้ เสียบ	กลุ่ม เลี้ยง ตัวง	กล้วย ฉาบ	กระยา สาด	โรงแรม เฟื่องฟ้า	ประวัติ หมู่บ้าน

		คลองไม้ เสียบ	พ่อท่าน ม่วง	วัดลาน นา	เสาวรส แปรรูป	เห็ด นางฟ้า	ตัวด้วง ผลไม้	โรงแรม ตั้งเม	บ้านไม้ เสียบ
		สระน้ำ ธรรมชาติ	ตันโพธิ์ ศาล 100	วัดควน ดินแดง	กลุ่ม แม่บ้าน	เสาวร ส	ตาม ฤดูกา ล	รีสอร์ท โรงแรม	พ่อ ท่าน
		ชลประธา น	ปี สมภาร	วัดเกาะ ร้าง(ร้าง)	กล้วย ฉาบ	มังคุด ,ทุเรียน		ปี.เค เรือน	ม่วง บ่อน้ำ
		บ่อน้ำร้อน สวนทุเรียน 100ปี	กาบ	มัสยิด	กลุ่ม เพาะ เห็ด	ผลไม้ ตาม ฤดูกาล		ไทย ทักษิณ า	ร้อน บ้านทุ่ง ใหญ่
		สวน เสาวรส			พอเพี้ย ง				วัดควน ดินแดง
		ต้นประดู่ ใหญ่							บ้าน เกาะ ร้าง
		เขื่อนเกาะ ร้าง							
		เรือนไทย ทักษิณา							
		สวนมังคุด 200ปี							

สรุปได้ว่าจากข้อมูลที่ได้มาจากการลงพื้นที่ของอำเภอชะอวดมีพื้นที่ที่แตกต่างออกไป ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ในการทำนาที่แปลงสภาพเป็นพื้นที่ไร่ สวน บางพื้นที่ก็ทำเป็นศูนย์เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชาวนาและทำอุปกรณ์ในการทำนาถึงแม้ว่าพื้นที่ในการทำนาของอำเภอชะอวดจะลดน้อยลงไปแต่บางส่วนบางพื้นที่ยัง

เป็นวิถีชาวบ้านอยู่ ซึ่งทั้งนี้อำเภอชะอวดยังมี โบราณสถาน และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่สามารถนำมาเชื่อมโยงกับแหล่งเรียนรู้วิถีชาวบ้านในอำเภอชะอวดได้

4.2 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยววิถีชาวบ้านในอำเภอชะอวด

การมีส่วนร่วมของชุมชนต่างๆในอำเภอชะอวดนั้นสามารถสังเคราะห์ได้จากข้อมูลจากการลงพื้นที่ 87 หมู่บ้าน 11 ตำบลซึ่งสามารถสรุปให้เห็นการมีส่วนร่วมในการก่อตั้งกลุ่มต่างๆและศักยภาพการท่องเที่ยววิถีชาวบ้านได้ดังนี้

ตำบลควนหนองหงส์ มีการรวมกลุ่มทำกล้วยในหมู่ที่ 3 ของตำบลควนหนองหงส์ บางหมู่บ้านก็มีวิถีที่แตกต่างกันออกไป เช่น บ้านนายณรงค์ฤทธิ์ พลเกษตร มีการรวมกลุ่มทำเครื่องจักรสารที่เกี่ยวกับวิถีชาวบ้าน และยังสามารถเชื่อมต่อกับแหล่งท่องเที่ยว หมู่ที่ 6 บ้านเขาท่าข้าม เป็นจุดที่สูงที่สุด เป็นจุดชมวิววิวดึงสวายงาม มีทะเลหมอกในตอนเช้า และยังสามารถมองเห็นอำเภอต่างๆ เช่น อำเภอหัวไทร อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นต้น

ตำบลเขาพระทอง ในการลงพื้นที่สัมภาษณ์เกี่ยวกับวิถีชาวบ้านนั้น พบว่ามีศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงของนายสมพร รัตนมาศ ซึ่งชาวบ้านในชุมชนรวมตัวกัน 15-22 คนในการทำสวนอุปกรณ์วิถีชาวบ้านและทำปลาตุ๋น ร้า ปลาแดดเดียว ที่หาได้จากท้องทุ่งท้องนา มีการเลี้ยงผึ้งในบางส่วน ตำบลเขาพระทองได้ขึ้นชื่อว่ามรดกและโบราณสถานที่สวยงามมากในอำเภอชะอวด มีผู้คนในพื้นที่และต่างจังหวัดมาเยี่ยมชมโบราณสถานแห่งนี้ นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ศูนย์เรียนรู้นาแปลงใหญ่ ซึ่งสามารถเชื่อมต่อกับแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติหอนาครก หอนาเรือ หมู่ที่ 6 ตำบลเขาพระทอง

ตำบลวังอ่าง เป็นพื้นที่ที่ราบสูงเป็นส่วนใหญ่ มีพื้นที่ในการทำนายน้อยมาก เพราะมีน้ำไม่เพียงพอในการทำนา คนในพื้นที่ส่วนมากจะไปทำนาที่ตำบลท่าประจะ ตำบลวังอ่างจะมีพื้นที่ทำนายน้อย แต่มีศูนย์เรียนรู้และภูมิปัญญาเกี่ยวกับวิถีชาวบ้านในการทำอุปกรณ์ที่ทำนาในอดีตมาประยุกต์ ในการดำข้าวและเครื่องสีข้าว โดยไม่ต้องใช้แรงคนเหมือนในอดีต เช่น ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของนายประเสริฐ กรรราย เป็นภูมิปัญญาของคนสมัยก่อน มาประยุกต์กับสมัยปัจจุบันในการแปรรูปข้าวเปลือกมาเป็นข้าวสาร เป็นข้าวหอมมือ และมีอุปกรณ์ในการทำนาให้ศึกษาเรียนรู้ เกี่ยวกับวิถีชาวบ้านในอดีต ศูนย์การเรียนรู้ของนายประเสริฐ กรรราย เป็นการแปรรูปข้าวสารทำกันในเรื่องญาติและชาวบ้านในชุมชนบางส่วน และมีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของนายอนันต์ แก้วรัตน์ หมู่ที่ 8 ตำบลวังอ่าง มีการปลูกพืชผักแบบไร้สารเคมี และยังมีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ใกล้ๆ บริเวณชุมชนแห่งนี้ คือ หอนาครก หอนาเรือ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเข้ากับกิจกรรมของศูนย์เรียนรู้ได้

ตำบลเกาะขันธุ์ มีพื้นที่กว้างพอสมควรมีทั้งพื้นที่สูงและพื้นที่ราบ จากการเก็บข้อมูลของตำบลเกาะขันธุ์ ผู้คนหรือชุมชนในพื้นที่มีการทำนากันเป็นส่วนมาก ทั้งนาดำและนาหว่าน แต่ช่วงหลังมานี้ ได้แปรสภาพมาเป็นสวนผลไม้ สวนผสม เพราะพื้นที่ในการทำนาแตกต่างจากในอดีต สาเหตุมาจากการใช้สารเคมีจำนวนมาก

มาก ทำให้พื้นดินมีสภาพเสื่อมคุณภาพ ชาวบ้านในชุมชนจึงแปรจากการทำนามาเป็นพืชสวนพืชไร่ ตำบลเกาะจันทร์มีการรวมกลุ่มกันทำกล้วยฉาบในหมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 6 ซึ่งเป็นสินค้าที่ขึ้นชื่อของอำเภอชะอวด ในการนำไปเป็นของฝากของนักท่องเที่ยว และยังมีทุ่งนาเชิงเกษตรนิเวศน์เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ นอกจากนั้นก็ยังมีการรวมกลุ่มเพาะเห็ดนางฟ้า เป็นเกษตรพอเพียงในชุมชน ทั้งนี้ยังมีผลไม้เกือบตลอดทั้งปี เช่น มังคุด เงาะทุเรียน เสาวรส ในพื้นที่ของตำบลเกาะจันทร์

ตำบลท่าประจ๊ะ เป็นพื้นที่ราบเหมาะแก่การทำนา มีการรวมกลุ่มของชุมชนภายใต้โครงการนาแปลงใหญ่ มีการทำข้าวซ้อมมือออกมาจำหน่าย และยังมีแหล่งเรียนรู้ในการทำเครื่องแกง ปลาตุ๋นตามฤดูกาล ที่เป็นสูตรโบราณมาแต่ก่อน ซึ่งก็ยังสามารถหาได้จากท้องทุ่งท้องนาในชุมชน ยังมีสถานที่ที่สามารถทำกิจกรรมแบบธรรมชาติ คือ นบบัวแก้ว ซึ่งตั้งอยู่ในหมู่ที่ 4 โดยเป็นแหล่งน้ำของชุมชนที่อยู่ติดกับโครงการนาแปลงใหญ่ที่มีความเหมาะสมจะพัฒนาและเชื่อมโยงให้เกิดการท่องเที่ยวโดยชุมชนได้ในอนาคต

ตำบลชะอวด ซึ่งถือได้ว่ามีแม่น้ำสายสำคัญและใหญ่ที่สุดของอำเภอชะอวด ที่สามารถเชื่อมต่อกับอำเภอหัวไทร เชียรใหญ่ และปากพนัง สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลชะอวดเป็นดินทรายบริเวณกว้าง บางแห่งก็มีน้ำตลอดทั้งปี ซึ่งนายวัชร เกตุชู ได้ทำเป็นแหล่งเรียนรู้ศูนย์ข้าวลอยน้ำ ที่รวมตัวกันของเครือข่ายและผู้คนในพื้นที่บางส่วน ช่วยกันสร้างศูนย์เรียนรู้ขึ้นมา อยู่ที่หมู่ที่ 2 ตำบลชะอวด มีชาวต่างชาติมาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีกลุ่มทำดอกไม้จันทน์และกลุ่มไข่เค็ม ในพื้นที่ของชุมชน นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติสวนเจ้าฟ้าจุฬาภรณ์ที่มีพันธุ์ไม้มากมายหลายชนิด รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงโบราณสถานอย่างสะพานโค้งร้อยปี ที่มีการรื้อฟื้นประวัติศาสตร์ กิจกรรม และตลาดนัด เพื่อรองรับการท่องเที่ยว รวมถึงบ้านเก่าโบราณริมแม่น้ำชะอวดฝั่งตะวันตก ที่มีบ้านเก่าอายุหลายสิบปี ที่เหมาะแก่การเดินชมบ้านเก่าที่มีลักษณะเฉพาะถิ่นและมีความสวยงามแบบดั้งเดิม

ตำบลนางหลง จากการเก็บข้อมูลจากตำบลนางหลงพบว่า ได้มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มๆ ในการทำเศรษฐกิจพอเพียง มีศูนย์เรียนรู้บ้านนายสุวิทย์ ศรีนวล ส่วนบางกลุ่มของพื้นที่ตำบลนางหลงได้มีการรวมตัวกันทำข้าวซ้อมมือ กลุ่มกระจุต และกลุ่มปลาตุ๋น ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มกันหลายๆ กลุ่มในตำบลเดียว ที่เติบโตมาจากการกระจายตัวจากกลุ่มออกไปเป็นอีกหลายๆ กลุ่ม ทั้งนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงโบราณสถานของชาวบ้านในชุมชนจากความเชื่อศรัทธาร่วมกัน คือ ตาหลวงสุข วัดควนเกียะ หมู่ที่ 3 ตำบลนางหลง นอกจากนั้นในตำบลนางหลงทุ่งนา สระน้ำ ตามธรรมชาติ ซึ่งอยู่ในหมู่ที่ 6 ของตำบลนางหลง

ตำบลขนหาด เป็นตำบลหนึ่งของอำเภอชะอวด ที่มีศูนย์เรียนรู้อยู่มากมาย ผู้คนในชุมชนมีความพร้อมในหลายๆ ด้าน มีแหล่งเรียนรู้กลุ่มแม่บ้านเครื่องแกง นอกจากนี้ยังมีกลุ่มทอผ้า ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ศูนย์ศิลปาชีพตรอกแค ซึ่งจะเป็นการทอผ้า เป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้คนในชุมชน และตำบลใกล้เคียงในอำเภอชะอวด ที่มาดูงานและศึกษา อีกทั้งยังมีประวัติศาสตร์เกี่ยวกับข้อมูลของตำบลขนหาดอีกด้วย และเป็นกลุ่มศูนย์ศิลปาชีพสำคัญของอำเภอชะอวด ในการทำผ้าทอยกเมืองนคร ผ้ายกเมืองนครนี้เป็นผ้าที่ส่งไปยังสำนักพระราชวังเท่านั้น เพราะวัสดุต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นไหมหรือส่วนประกอบของการทอผ้า ทางพระราชวังได้ดำเนินการจัดหาให้ทั้งหมด ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งคือกลุ่มบ้านทอโคก เป็นการทอผ้าโดยการใช้นวัตกรรมใหม่

เป็นหนึ่งในเดียวของปักษ์ใต้ ซึ่งส่วนมากจะมีตลอดทั้งปี กลุ่มทอผ้าทั้งสามกลุ่มนี้ สามารถเชื่อมต่อกับแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำยาวนาน ในหมู่ที่ 4 ตำบลขนหาด และยังมีการท่องเที่ยวในลำน้ำ ด้วยการนั่งเรือ ชมวิว ทิวทัศน์ตามลำน้ำอีกด้วย

ตำบลเคร็ง เป็นพื้นที่ลุ่มมีน้ำขังเกือบตลอดทั้งปี ซึ่งพบว่าตำบลเคร็งนี้มีธรรมชาติอีกมากมาย เช่น กระจูดที่ชาวชุมชนสามารถจำหน่ายและแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆ เป็นการเพิ่มมูลค่าและรายได้ให้กับชุมชน มีกลุ่มการทำกระจูดสาน ที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ในการนำกระจูดมาแปรรูปเป็นเครื่องจักรสาน เช่น เสื่อ กระเป๋า เป็นสินค้าที่ส่งออกมาที่สุดของชุมชน และนอกจากนี้ยังมีกลุ่มการเย็บจาก กลุ่มปลาร้า กลุ่มต่อเรือหางยาว ซึ่งผู้คนในพื้นที่รวมตัวกันทำ วัสดุที่นำมาใช้ก็ยังหาได้จากในพื้นที่ที่มีอยู่แล้วตามท้องถิ่นในชุมชนเอง ยังมีกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงโบราณสถาน โบสถ์เก่าแก่อายุ 200 กว่าปี ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ของวัดควนยาว หมู่ที่ 3 ตำบลเคร็ง นอกจากนี้ยังมีการเชื่อมต่อการท่องเที่ยวในตำบลแห่งนี้ก็อีกหลายด้าน เพราะเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ มีต้นเสม็ดขาว มีป่าพรุ และยังมีสายน้ำ ที่สามารถล่องเรือชมป่าพรุควนเคร็ง จุดชมวิว รวมถึงทะเลสองห้อง ในส่วนของการล่องเรือในตำบลเคร็งสามารถเชื่อมต่อกับอำเภอหัวไทร และทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุงด้วย

ตำบลบ้านตุล ซึ่งเป็นตำบลที่มีพื้นที่ไม่มากนัก เคยเป็นตลาดจำหน่ายสินค้าที่สำคัญเพราะมีสถานีรถไฟบ้านตุลทำหน้าที่เชื่อมโยงกับพื้นที่อื่นๆโดยรอบทั้งภายในอำเภอชะอวดและอำเภอใกล้เคียง ตำบลบ้านตุลมีแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาการทำนาในอดีต อยู่ที่บ้านนางแก้ว บุญประสพ ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านตุล นอกจากนั้นในตำบลบ้านตุลยังมีแหล่งน้ำจากการขุดทรายที่กลายมาเป็นบ่อทรายสำหรับเล่นน้ำของผู้นในชุมชน ซึ่งสามารถเชื่อมโยงเข้ากับศูนย์เรียนรู้ด้วยกันได้ในอนาคต

ตำบลท่าเสม็ด เป็นพื้นที่ราบลุ่มอีกตำบลหนึ่งของอำเภอชะอวด ที่มีศูนย์เรียนรู้และศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง เป็นการรวมกลุ่มของผู้คนในพื้นที่ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพให้ผู้คนในชุมชน เช่น ศูนย์เรียนรู้ในการทำข้าวซ้อมมือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ การทำปุ๋ยหมัก มีมูลไส้เดือน การเลี้ยงปู เลี้ยงกุ้ง เพื่อที่จะให้คนในชุมชนได้เรียนรู้และศึกษา นอกจากนี้เป็นการท่องเที่ยวเชิงวิถีเกษตรและได้ความรู้ด้วย พื้นที่ตำบลท่าเสม็ด ติดอยู่กับคลองชะอวด ที่มีการคมนาคมที่สะดวกกว่าพื้นที่ตำบลอื่นๆ มีทั้งทางบก ทางน้ำ และทางรถไฟ นอกจากนี้ยังมีโบราณสถานวัดท่าเสม็ด ซึ่งมีหลวงพ่อบุญมาก ที่ผู้คนในอำเภอและต่างจังหวัดให้ความเคารพนับถือ จัดว่าเป็นวัดที่สามารถเป็นหน้าเป็นตาของอำเภอชะอวดก็ได้

ตารางที่ 12 การมีส่วนร่วมในแหล่งเรียนรู้และเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว

ลำดับ	ตำบล	แหล่งเรียนรู้วิถีชีวิต	แหล่งท่องเที่ยวชุมชน
1	ควนหนองหงส์	ศูนย์เครื่องจักรสานเกี่ยวกับวิถีชีวิต ม.3	เขาท่าข้าม ม.6

2	เขาพระทอง	เศรษฐกิจพอเพียง นายสมพร รัตนมาศ ม.5	หนานเรือ หนานครก ม.6
3	วังอ่าง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงนาย ประเสริฐ กรรราย ,ม 2 ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงนาย อนันต์ แก้วรักษ์ ,ม 8	หนานเรือ หนานครก ม.8
4	เกาะจันทร์	กลุ่มแม่บ้านกล้วยฉาบ กลุ่มเพาะเห็ดเกษตรพอเพียง	ทุ่งนาเชิงเกษตรนิเวศ , ม 1
5	ท่าประจะ	นาแปลงใหญ่	นบบัวแก้ว ม.4
6	ชะอวด	นาลอยน้ำ	สะพานโค้งร้อยปี เขตเทศบาล
7	นางหลง	เศรษฐกิจพอเพียงบ้านทุ่งน้อย ม 1	ทุ่งนา สระน้ำ ม.6
8	ขอนหาด	ศูนย์ศิลปชีพบ้านตรอกแค	พื้นที่ชุ่มน้ำวนนก ม.4
9	เคร็ง	กลุ่มต่อเรือหางยาว	ป่าพรุควนเคร็ง
10	บ้านตูล	บ้านนางแก้ว บุญประสพ อุปกรณ์การทำนา	บ่อทราย
11	ท่าเสม็ด	ศูนย์เรียนรู้ข้าวชุมชน	คลองชะอวด

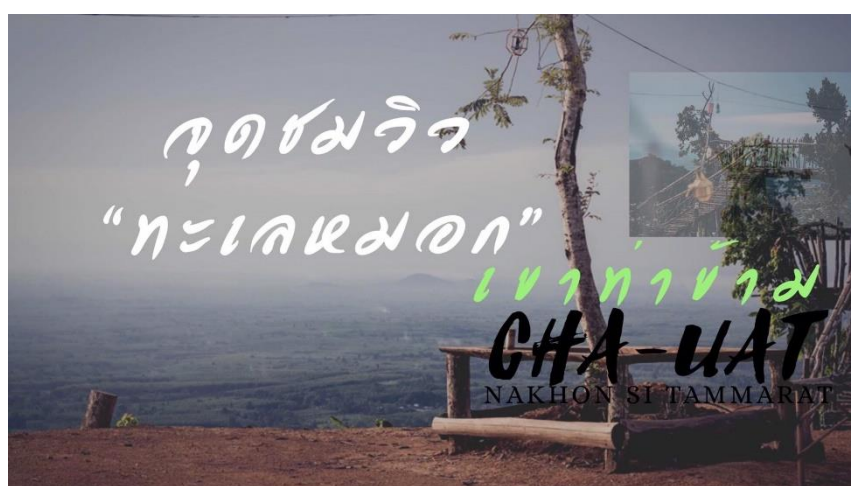
จากข้อมูลในตารางนี้เป็นข้อมูลบางส่วนที่จะสามารถเชื่อมโยงกับวิถีชาวนาได้เพราะมีความพร้อมในการไปศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชาวนาเช่น อุปกรณ์การทำนาที่นำมาประยุกต์ นาข้าวลอยน้ำ นาแปลงใหญ่ และศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง ให้ศึกษาเรียนรู้ แคบางส่วนเท่านั้น

ชุมชนขับเคลื่อนเปิดแหล่งท่องเที่ยว

ภาพที่ 1 จุดชมวิวทะเลหมอก ลานกางเต็นท์ควนห้วยเขต หมู่ 6 ตำบลควนหนองหงส์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

จุดชมวิวทะเลหมอก บ้านควนห้วยเขต หมู่ที่ 6 ตำบลควนหนองหงส์ อยู่ในพื้นที่สูงบนภูเขานครศรีธรรมราช ที่มีทะเลหมอก และจุดชมวิว ที่ทีมงานวิจัยได้เข้ามาร่วมมือกับชุมชน ขับเคลื่อนจนเปิดให้มีจุดชมวิวทะเลหมอก เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562

ภาพที่ 2 จุดชมวิวทะเลหมอกเขาคำข้าม หมู่ 6 ตำบลควนหนองหงส์

จุดชมวิวลานกางเต็นส์ ชมทะเลหมอก เขาท่าข้าม หมู่ที่ 6 ตำบลควนหนองหงส์ ตำบลชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่บนจุดสูงสุดของบ้านท่าข้าม ปัจจุบันชุมชนมีลานกางเต็นส์ มีเต็นส์ให้นักท่องเที่ยวมาเช่า มีบริการความปลอดภัย ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวขึ้นมาชมวิวกว้าง ส่วนการค้างคืนก็มีในคืนวันเสาร์ อาทิตย์ ชุมชนได้เปิดแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2562 โดยมีตัวแทนจากหน่วยงานราชการ เช่น จังหวัด อำเภอบนต. พ่อค้า ประชาชนมาร่วมงาน

ภาพที่ 3 นมบัวแก้ว@ทุ่งนาใต้ หมู่ 4 ตำบลท่าประจะ

แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนนมบัวแก้ว บ้านทุ่งนาใต้ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 4 ตำบลท่าประจะ อำเภอละพูน จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งอยู่บริเวณท้องทุ่งที่มีวิถีชีวิตชาวนาอยู่ และมีโครงการทุ่งนาแปลงใหญ่ ในพื้นที่ด้วย ชุมชนได้ร่วมมือกับเทศบาลตำบลท่าประจะ ด้วยการระดมทุน และลงมือลงมือมาร่วมสร้าง ปัจจุบันมีลานกางเต็นส์ มีร้านจำหน่ายสินค้าชุมชน โดยได้มีการเปิดแหล่งท่องเที่ยวเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2562 ที่ผ่านมามีการเชื่อมโยงชุมชนเข้าการท่องเที่ยววิถีเกษตรตามนโยบายของรัฐบาล

ภาพที่ 4 น่านเรื่อ น่านครก หมู่ 6 ตำบลเขาพระทอง

แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนน่านเรื่อ น่านครก ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 6 ตำบลเขาพระทอง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยตั้งอยู่ในคลองน่านเรื่อ ชุมชนได้ร่วมมือกับทีมวิจัย เข้าไปปรับปรุงพื้นที่ โดยมี อบต.เขาพระทอง ดำรงจระเวนชายแดนที่อยู่ในพื้นที่ โรงเรียน กลุ่มแม่บ้าน อสม. และประชาชนมาร่วมขับเคลื่อน จนสามารถเปิดแหล่งท่องเที่ยวได้เมื่อวันที่ 15 เมษายน 2562 ปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยว มีลานกางเต็นส์ น่านสำหรับเล่นน้ำ ห้องน้ำ ที่พัก ลานจอดรถ และเส้นทางสำหรับเดินทางไปเยี่ยมชม

ภาพที่ 5

แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนล่องแพลูกแก้ว คลองห้วยเหียง หมู่ 4 ตำบลท่าประจักษ์ หมู่ 4 ตำบลเขาพระ
ทอง หมู่ 1 ตำบลวังอ่าง และหมู่ 1 ตำบลเกาะขันธุ์

แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนล่องแพลูกแก้ว คลองห้วยเหียง อยู่ใน 4 หมู่บ้าน ของ 4 ตำบลในอำเภอชะ
อวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีการทำงานร่วมกันระหว่างทีมวิจัยและชุมชน เน้นการจัดประชุม แบ่งหน้าที่
และมีการเปิดแหล่งท่องเที่ยวเมื่อวันที่ เดือนสิงหาคม 2562 ปัจจุบันชุมชนมีแพลูกแก้ว 6 ลำ มีลานกางเต็นส์
มีร้านค้า มีบริการล่องแพให้กับนักท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

- กมล เต็มรัตน์. (2540). **ย้อนรอยเมืองชะอวด**. นครศรีธรรมราช: ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอชะอวด.
- กรณิกการ ตันประเสริฐ และ ภูธร ภูมะธน,บรรณาธิการ. (2540). **รายงานการวิจัยสนองพระราชประสงค์ เรื่องนครศรีธรรมราช กรณีศึกษา 1. การตั้งถิ่นฐานที่กรุงชิงและพยุหะคีรี 2. จีน: ประวัติศาสตร์ โบราณคดีผู้คนและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- กองศาสนูปถัมภ์. (2536). **ทะเบียนมัสยิดในประเทศไทย พ.ศ. 2535**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมศิลปากร.(2542). **จุลยุทธการวงศ์ความเรียงในประชุมพงศาวดารฉบับกาญจนาภิเษก เล่ม 1**. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- กรมส่งเสริมวิชาการ.(2560). **ทะเบียนเกษตรกร**. เข้าถึงเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2561.
- กองตำรา. **แผนที่มณฑลนครศรีฯ**. ภูมิศาสตร์ประเทศสยาม พระนคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จำ กาฬสุวรรณ. (2507). **เบิกแผ่นดินเมืองปัตตานี**. สงขลา: วิจารณ์พิมพ์
- ชัยวุฒิ พิชะกุล. (2525). **โบราณวิทยาเมืองพัทลุง**. มหาวิทยาลัยทักษิณ: สถาบันทักษิณคดี.
- ชัยวุฒิ พิชะกุล. (2541). **ประวัติศาสตร์และโบราณคดีเมืองพัทลุงเก่าเขาชัยสนบุรี อำเภอเมืองจังหวัดพัทลุง**. มหาวิทยาลัยทักษิณ: สถาบันทักษิณคดี.
- ณรงค์ บุญสวชัย. (2552). **การเมืองภาคพลเมือง บทวิเคราะห์แนวคิดและปฏิบัติการท้าทายอำนาจการเมืองในระบบตัวแทน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2543). **กรุงแตก, พระเจ้าตากฯ และประวัติศาสตร์ไทยว่าด้วยประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์นิพนธ์**. กรุงเทพฯ: ศิลปวัฒนธรรม.
- ปรีชา นุ่นสุข. (2528). **รายงานการวิจัยประวัติศาสตร์และอารยธรรมของนครศรีธรรมราช**.
- ปิยชาติ สิงห์. (2550). **การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของ เมืองท่าปัตตานีนครศรีธรรมราช**
- สงขลา ระหว่าง พ.ศ. 2133 – 2231**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผจญ มีจิตต์. (กุมภาพันธ์ 2547) “บ้านทุ่งค่าย” **นครศรีธรรมราช**. 44(2): 49-61.
- ผจญ มีจิตต์. (พฤศจิกายน 2557) “เมื่อครั้งโจรสลัดปล้นเมืองนครศรีธรรมราช” **นครศรีธรรมราช**. 44 (11): 30-40.
- ผจญ มีจิตต์. (ธันวาคม 2560) “ชื่อบ้านนามเมืองท้องถิ่นในดินแดนชะอวด” **นครศรีธรรมราช**. 47(12): 56-71.
- ผจญ มีจิตต์. (พฤศจิกายน 2560) “ไปเมืองปรางแลศาลพระยาแก้ว” **นครศรีธรรมราช**. 47(11): 45-64.
- พิริยะ ไกรฤกษ์. (2533). **ศิลปทักษิณก่อนพุทธศตวรรษที่ 19**. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- เปรมชญา ชนะวงศ. (มิถุนายน-พฤศจิกายน 2551). “ระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา สาขาไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช: ชุดโครงการการพัฒนาระบบนิเวศชุมชน พื้นที่พยุหะคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช” **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี**. 1(2): 111-129.
- ไมเคิล ไรท์. (2539). **ตามพริ้งค์**. กรุงเทพฯ: ศิลปวัฒนธรรม.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2561). **อำเภอชะอวด**. เข้าถึงเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2561.
- ยงยุทธ ชูแว่น. (2535). “อำนาจทางการเมืองในความสับสนเนื่องบทบาททางการเมืองการค้าของเมืองสงขลา ตั้งแต่

กลางพุทธศตวรรษที่ 22 ถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 23” ใน **สงขลาศึกษา: ประวัติศาสตร์โบราณคดีเมืองสงขลา**. มหาวิทยาลัยทักษิณ: สถาบันทักษิณคดี.

ยังยุทธ ชูแว่น, บรรณาธิการ. (2550). **คาบสมุทรไทยในราชอาณาจักรสยาม**. กรุงเทพฯ: นาค.

ศิลปกรรมศาสตร์, คณะ. (มปป). **จุลสารรักษากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช**.

สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

สายตระกูลสุทัศน์ สุลัยมาน. (2531). **ประวัติศาสตร์ตระกูลสุทัศน์ สุลัยมาน**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์

สงวน อ้นคง. (2515). **สารานุกรมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทย**. พระนคร: เกษมบรรณกิจ.

ศุภวรรณ พรหมเพรา และคณะ. (มกราคม - มิถุนายน 2561). “นิเวศวิทยาของยูงลายในตำบลเครื่อง

อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช”วารสารมหาวิทยาลัยทักษิณ. 21(1): 9-20.

บุคลากร

บัญชีรายชื่อผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์บุคคล

โครงการวิจัย การเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่นด้วยกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

รหัสโครงการ RDG61M9023

ลำดับตำบล	หมู่ที่	ชื่อ-นามสกุล	บ้านเลขที่	เบอร์โทรศัพท์	ว/ด/ป
1 บ้านตูล	1	นางแก้ว บุญประสบ	243	093-7821620	7/ก.ย./2561
2 บ้านตูล	1	นางอ้วน สมัยสงค์	205	084-8504539	7/ก.ย./2561
3 บ้านตูล	2	นายสังเวียน อักษรภักดิ์	152	085-7833987	9/ก.ย./2561
4 บ้านตูล	2	นายเสถียร บำรุงชาติ	110		9/ก.ย./2561
5 บ้านตูล	3	นายชด รักสุวรรณ	187	093-5653604	11/ก.ย./2561
6 บ้านตูล	3	นางเย็นจิตร์ เรืองภักดิ์	186		11/ก.ย./2561
7 บ้านตูล	4	นางหิ็ด แสงรัตน์	96		10/ก.ย./2561
8 บ้านตูล	4	นางอารีย์ คำสงค์	118	081-0814456	10/ก.ย./2561
9 บ้านตูล	5	นายจำลอง มุลิวังค์	159/9	081-7741949	8/ก.ย./2561
10 บ้านตูล	5	นางปรีดา รุ่งเอียด	159/13		8/ก.ย./2561
11 ควนหนองหงส์	1	นายถาวร ขวัญทอง	42	081-2717542	15/ก.ย./2561
12 ควนหนองหงส์	1	นายสุทิน ขวัญทอง			15/ก.ย./2561
13 ควนหนองหงส์	2	นายณรงค์ฤทธิ์ พลเกษตร	144	093-6081719	13/ก.ย./2561
14 ควนหนองหงส์	2	นางด้อย พลเกษตร	144	093-6081719	13/ก.ย./2561
15 ควนหนองหงส์	2	นางชู วงศ์รอด	109		13/ก.ย./2561
16 ควนหนองหงส์	3	นางหนูริน ทองนุ่น	246/1	089-2948453	14/ก.ย./2561
17 ควนหนองหงส์	3	นายนิล ยมมินทร์	88	086-6028072	14/ก.ย./2561
18 ควนหนองหงส์	4	นายสมพงศ์ ตักสุวรรณ	52	065-0708719	13/ก.ย./2561
19 ควนหนองหงส์	4	นายพัน กำเนิดรักษา	2	098-7341244	15/ก.ย./2561
20 ควนหนองหงส์	5	นายแนบ อินอักษร	138		12/ก.ย./

21	ควนหนองหงษ์	5	นางกรนิส เจิดจิ้ม	137/1	098-7077786	12/ก.ย./2561
22	ควนหนองหงษ์	6	นางอนุ ธรรมชาติ	133		15/ก.ย./
2561						
23	ควนหนองหงษ์	6	นางอุมา เสนทอง	78	083-3894092	15/ก.ย./2561
24	เขาพระทอง	1	นายสุพัฒน์ สิทธิศักดิ์(ผญ)	126/1	082-2885919	22/ก.ย./2561
25	เขาพระทอง	1	นายสุทัศน์ รักษาชล	91		22/ก.ย./
2561						
26	เขาพระทอง	2	นางคล่อง มีเสน	45	086-2832625	23/ก.ย./2561
27	เขาพระทอง	2	นางพริก หนูทับ	44	089-5910804	23/ก.ย./2561
28	เขาพระทอง	3	นายช้อย รอดทองสุข	55/1	082-2769632	23/ก.ย./2561
29	เขาพระทอง	3	นางวาทีน รอดทองสุข	55/1	082-2769632	23/ก.ย./2561
30	เขาพระทอง	3	นายสังทอง นุ่นมัน	74/2	091-8483668	24/ก.ย./2561
31	เขาพระทอง	4	นางโสรัจ พันค์คง	292	087-4634385	24/ก.ย./2561
32	เขาพระทอง	4	นางสุจิตราภรณ์ บุญจันทร์	64	089-2933109	24/ก.ย./2561
33	เขาพระทอง	5	นายถาวร ตึกสุวรรณ	21/1	086-2766457	21/ก.ย./2561
34	เขาพระทอง	5	นางปราณี ทองทะวัย	16	098-5817168	21/ก.ย./2561
35	เขาพระทอง	6	นางสมเด็จ คงเกื้อ	203	080-5237783	20/ก.ย./2561
36	เขาพระทอง	6	นายเพียร เสนทอง	270	088-8209014	20/ก.ย./2561
37	เขาพระทอง	7	นางปรีดา บำรุงชาติ	105	086-9675191	25/ก.ย./2561
38	เขาพระทอง	7	นายเคียง พันคง	292	087-4634385	25/ก.ย./2561
39	วังอ่าง	1	นายชอบ พรหมเล็ก	36		7/ต.ค./2561
40	วังอ่าง	1	นายนิยม คงเมฆ	191/1		7/ต.ค./2561
41	วังอ่าง	2	นายประเสริฐ กรรราย	10	085-7919125	2/ต.ค./2561
42	วังอ่าง	2	นางเพียร มากช่วย	38		2/ต.ค./2561
43	วังอ่าง	3	นางสายใจ หนูสาย	70	097-0796484	13/ต.ค./2561
44	วังอ่าง	3	นางคมขำ เพ็ชรดำ	77	083-5049566	13/ต.ค./2561
45	วังอ่าง	4	นางสุดา อรุณวงศ์	237	061-1845978	7/ต.ค./2561
46	วังอ่าง	4	นางวลัย พรหมศรี	15/1	086-6890904	8/ต.ค./2561
47	วังอ่าง	5	นางสาวศรัณย์พัทธ์ ศรีสุข	50	080-6955656	6/ต.ค./2561
48	วังอ่าง	5	นายอุดม ทองบุรี	17	084-8581268	6/ต.ค./2561
49	วังอ่าง	6	นางชิต แก้วววน	160	087-2667472	4/ต.ค./2561
50	วังอ่าง	6	นายถ้วน คงทองจีน	6	080-0387300	4/ต.ค./2561
51	วังอ่าง	7	นางพรทิพย์ สังข์ทอง	114/1	081-1293347	5/ต.ค./2561
52	วังอ่าง	7	นายสมพร อ่อนขวัญ	99/2	084-0595612	5/ต.ค./2561
53	วังอ่าง	8	นายอนันต์ แก้วรักษ์	89	062-0523247	3/ต.ค./2561
54	วังอ่าง	8	นางสุกัญญา ศิริรอด	42/1		3/ต.ค./2561
55	วังอ่าง	9	นายสมเกียรติ์ สังข์สินชัย	221/2		3/ต.ค./2561
56	วังอ่าง	9	นางวาสนา ชูศิริ	45/3	089-5944648	4/ต.ค./2561
57	ขอนแก่น	1	นางอุไร ดำหนูอินทร์	60	086-2899742	30/ต.ค./2561

58	ขอนแก่น	1	นางบุญมี สวัสดิ์รักษา	65	081-8949140	30/ต.ค./2561
59	ขอนแก่น	2	นางมาลี ขวัญหวาน	33	080-7023470	28/ต.ค./2561
60	ขอนแก่น	2	นางละออง คงนุ่น	36	087-8907546	28/ต.ค./2561
61	ขอนแก่น	3	นายทวี แสงดำ	101	086-2906402	31/ต.ค./2561
62	ขอนแก่น	3	นายบุญเสริม สุขสม	13		31/ต.ค./2561
63	ขอนแก่น	4	นางจินดา พูลนวน	175/2	085-7926421	30/ต.ค./2561
64	ขอนแก่น	4	นางมาลี หนูแย้ม	63/2	081-8997199	30/ต.ค./2561
65	ขอนแก่น	5	นางสุคนธ์ ทิพย์เพ็ง	26	093-6653371	27/ต.ค./2561
66	ขอนแก่น	5	นายสุวิทย์ คำช่วย	92	080-7023470	27/ต.ค./2561
67	ขอนแก่น	6	นายวัชรระ ทองสม	117	065-4052398	29/ต.ค./2561
68	ขอนแก่น	6	นายสันติ เพชรประวัติ	58/2	089-2111470	29/ต.ค./2561
69	ขอนแก่น	7	นางสุพิศ บุญสุก	48/1	081-0966272	28/ต.ค./2561
70	ขอนแก่น	7	นายอุดม เกาะทอง	37	087-5708256	28/ต.ค./2561
71	ขอนแก่น	8	นางจำเป็น ปานมา	88	087-2815344	29/ต.ค./2561
72	ขอนแก่น	8	นายวิมล เฉียบแหลม	173	091-8244374	29/ต.ค./2561
73	ขอนแก่น	9	นายสมเพียร ขุนทองพุ่ม	78	098-0746596	31/ต.ค./2561
74	ขอนแก่น	9	นางสาคร ฤทธิชัย	21/1	089-5153261	31/ต.ค./2561
75	นางหลง	1	นายสุวิทย์ ศรีนวล	155/1	088-1158568	7/พ.ย./2561
76	นางหลง	1	นางสุจิน หนูสาย	143/1	091-8694208	7/พ.ย./2561
77	นางหลง	2	นายพัน ศรีทองช่วย	30		6/พ.ย./2561
78	นางหลง	2	นางสาวกาญจนา ชูเรือง	40	087-2694195	6/พ.ย./2561
79	นางหลง	3	นายประดัด เสือสิง	36	094-3543464	8/พ.ย./2561
80	นางหลง	3	นายจรัญ เรืองศรี	121/1	063-8865211	8/พ.ย./2561
81	นางหลง	4	นางชุ่ม อ่อนเมือง	7		7/พ.ย./2561
82	นางหลง	4	นายถนอม คำช่วย	7		7/พ.ย./2561
83	นางหลง	5	นายฉลอง อินทร์ชัย	56/3		8/พ.ย./2561
84	นางหลง	5	นายณรงค์ คงแก้ว	8/3	098-7278098	8/พ.ย./2561
85	นางหลง	6	นางสาวสุลีพร ไขด้วง	161	087-8820483	6/พ.ย./2561
86	นางหลง	6	นางผล สุขสม	145/3	093-7821794	6/พ.ย./2561
87	นางหลง	7	นายสมนึก ชมเกต	15	063-6192785	6/พ.ย./2561
88	นางหลง	7	นายบุญเลิศ หนูจันทร์	18/1		6/พ.ย./2561
89	เกาะจันทร์	1	นายย่อง พงศ์ศำปาน	61	087-2756548	27/พ.ย./2561
90	เกาะจันทร์	1	นางจำเนียร พิทักษ์	52	089-8735121	27/พ.ย./2561
91	เกาะจันทร์	2	นางภาชีนี ผอมนวล	254/3	062-5166572	23/พ.ย./2561
92	เกาะจันทร์	2	นางอุบล เกตุทอง	262	065-3870275	23/พ.ย./2561
93	เกาะจันทร์	3	นางลำยอง สุวรรณภักดิ์	20	084-7492370	26/พ.ย./2561
94	เกาะจันทร์	3	นางรัตนภาพร นุ่นแก้ว	34/2		26/พ.ย./2561
95	เกาะจันทร์	4	นางละเอียด นุ่นมัน	136		25/พ.ย./2561
96	เกาะจันทร์	4	นายโชติ ใจวรรณ	140	081-0913113	25/พ.ย./2561

97	เกาะขันธุ์	5	นายจรรยา นุ่นมัน	30	089-5937038	27/พ.ย./2561
98	เกาะขันธุ์	5	นายด้วง นุ่นนา	110		27/พ.ย./2561
99	เกาะขันธุ์	6	นายโสฬสิทธิ์ แยมกุลเชาว์	31/2	086-2925563	21/พ.ย./2561
100	เกาะขันธุ์	6	นายอิสมาแอณ เทพลักษณ์	21/1	089-9098598	21/พ.ย./2561
101	เกาะขันธุ์	7	นายวิโรจน์ ณ.พัทลุง	41		23/พ.ย./2561
102	เกาะขันธุ์	7	นางบุญล่อม นุ่นแก้ว	43	091-0453966	23/พ.ย./2561
103	เกาะขันธุ์	8	นางหนูจันทร์ กองสุข	121	089-8693643	26/พ.ย./2561
104	เกาะขันธุ์	8	นายจรงค์ สังข์แก้ว	18	087-2841430	26/พ.ย./2561
105	เกาะขันธุ์	9	นายดำ คงเนียม	131	093-7381631	21/พ.ย./2561
106	เกาะขันธุ์	9	นายวิสุทธิ พรหมทอง	137	088-4888920	21/พ.ย./2561
107	เกาะขันธุ์	10	นายประยูง ปานเกล้า	27	080-1446625	25/พ.ย./2561
108	เกาะขันธุ์	10	นายพยุณ จันทรสังข์	65		25/พ.ย./2561
109	ท่าประจะ	1	นายเจลิยว ดีทอง	44	089-7919607	11/พ.ย./2561
110	ท่าประจะ	1	นางผิว ตำเมือง	82/1		11/พ.ย./2561
111	ท่าประจะ	2	นายปรีชา ชูแก้ว	186	087-2713840	10/พ.ย./2561
112	ท่าประจะ	2	นายขจิต ไหมเผือก	182	093-7764719	10/พ.ย./2561
113	ท่าประจะ	3	นางสำรวย ณะจันทร์	361	082-8133907	10/พ.ย./2561
114	ท่าประจะ	3	นายจับ ไหมเผือก	400	083-1728695	10/พ.ย./2561
115	ท่าประจะ	4	นายฉลอง เนียมสงค์	122	086-2825328	10/พ.ย./2561
116	ท่าประจะ	4	นายเจลิยว พลสิทธิ์	95	086-4046462	10/พ.ย./2561
117	ท่าประจะ	5	นายเชื่อง สงจันทร์	79/1		11/พ.ย./2561
118	ท่าประจะ	5	นายฉลอง ยะวิเชียร	74	085-7890205	11/พ.ย./2561
119	ท่าประจะ	6	นางโสภาส ขวัญแก้ว	184	086-2832809	11/พ.ย./2561
120	ท่าประจะ	6	นางสวาท ขวัญใจ	88	061-1954722	11/พ.ย./2561
121	ชะอวด	1	นายวินัย คำนวน	29	098-9688934	19/พ.ย./2561
122	ชะอวด	1	นายระเวง แป้นแก้ว	272	083-1947991	19/พ.ย./2561
123	ชะอวด	2	นายเกษม สุขเสน	10/1	088-4490425	16/พ.ย./2561
124	ชะอวด	2	นายวัชร เกตุชู	139/3	086-3332053	17/พ.ย./2561
125	ชะอวด	3	นายนิพนธ์ สุขขนาด	73	089-5890908	14/พ.ย./2561
126	ชะอวด	3	นายคลี เขียวเมฆ	139		14/พ.ย./2561
127	ชะอวด	4	นายคำนึง ทองนก	30		13/พ.ย./2561
128	ชะอวด	4	นายจรรยา สีไผ่เพชร	59	084-0248978	13/พ.ย./2561
129	ชะอวด	5	นางฉ่าย สุขศรีเมือง	81	0654120579	14/พ.ย./2561
130	ชะอวด	5	นายหวั่ง ชูคง	4		14/พ.ย./2561
131	ชะอวด	6	นางเสียน ดำมี	140	087-8959360	16/พ.ย./2561
132	ชะอวด	6	นางฟอง สิงห์สุวรรณ	107/1	099-5463437	16/พ.ย./2561
133	ชะอวด	7	นายนวน จงไกรจักร	62/1		13/พ.ย./2561
134	ชะอวด	7	นายสถิต ห้วยห้อง	54	089-9097375	13/พ.ย./2561
135	ชะอวด	8	นายจรัส บัวจันทร์	76		17/พ.ย./2561

136	ชะวอด	8	นายสุริยา มีทอง	63	086-2893995	17/พ.ย./2561
137	ชะวอด	9	นางละออง ชุ่มเซย	149	085-8959830	20/พ.ย./2561
138	ชะวอด	9	นายลั่น รุ่งน้อย	4	075-380161	20/พ.ย./2561
139	ชะวอด	10	นางต่วน ชูแก้ว	202	087-9941186	19/พ.ย./2561
140	ชะวอด	10	นายจรัญ ขาวคง	121	093-5950501	19/พ.ย./2561
141	ท่าเสม็ด	1	นางอารีย์ หนูรักษ์	29	082-8001910	29/พ.ย./2561
142	ท่าเสม็ด	1	นางบุญเรือน หนูรักษ์	29/1	087-1249785	29/พ.ย./2561
143	ท่าเสม็ด	2	นางวิไล ทองพูน	115/1	082-8156236	1/พ.ย./2561
144	ท่าเสม็ด	2	นายสมปอง ทองมาก	101	092-5211421	1/พ.ย./2561
145	ท่าเสม็ด	3	นายสมรรถ ไชยรัตน์	80/1	098-0196494	2/พ.ย./2561
146	ท่าเสม็ด	3	นายเพ็ง หมื่นเดช	32	0822754981	2/พ.ย./2561
147	ท่าเสม็ด	4	นายเกษม ชำช่วย	44/2	094-5799208	29/พ.ย./2561
148	ท่าเสม็ด	4	นางสุกัญญา บำรุงชู	16/2	093-7574527	29/พ.ย./2561
149	ท่าเสม็ด	5	นายนิพล บุญวงศ์	81		1/พ.ย./2561
150	ท่าเสม็ด	5	นายวิเชียร คงวัน	14/1	080-6492374	1/พ.ย./2561
151	ท่าเสม็ด	6	นายนิยม ไทรแก้วด้วง	72	084-8421132	29/พ.ย./2561
152	ท่าเสม็ด	6	นางยุพดี ชูแก้ว	83/2	088-3850956	30/พ.ย./2561
153	ท่าเสม็ด	7	นายจาริก บัวเมือง	23/3	089-7396827	30/พ.ย./2561
154	ท่าเสม็ด	7	นายกุลเดช ยมพมาตร	42/1	086-2769012	1/พ.ย./2561
155	เคิ่ง	1	นายสุคนธ์ แก้วหัวไทร	176	082-8155133	9/ธ.ค./2561
156	เคิ่ง	1	นายวัชรินทร์ ภิรมย์รักษ์	104/2	065-4014972	9/ธ.ค./2561
157	เคิ่ง	2	นายประยูง ทองรักษ์	53/1	093-6469687	10/ธ.ค./2561
158	เคิ่ง	2	นายเฟื่อง ภิรมย์รักษ์	44		10/ธ.ค./2561
159	เคิ่ง	3	เดโช อ่อนแก้ว	8/1	083-6509196	9/ธ.ค./2561
160	เคิ่ง	3	นายปรีชา อินทร์ทอง	106/2	087-2889026	9/ธ.ค./2561
161	เคิ่ง	4	นางอารมณั์ ด้วงแป้น	89	080-0399659	7/ธ.ค./2561
162	เคิ่ง	4	นายสงบ รองพล	94	089-4754376	7/ธ.ค./2561
163	เคิ่ง	5	นายสมพร โสัดเกิด	144	085-7815826	8/ธ.ค./2561
164	เคิ่ง	5	นายนิยม สังข์ฤทธิ์	22		8/ธ.ค./2561
165	เคิ่ง	6	นายจิน คงจันทร์	33/1	082-8125810	6/ธ.ค./2561
166	เคิ่ง	6	นางเคลือม บุญพรหม	40	093-7821839	6/ธ.ค./2561
167	เคิ่ง	7	นายลิขิต พงศาปาน	41	081-0892670	11/ธ.ค./2561
168	เคิ่ง	7	ประทีป สุขศรีเมือง	50		11/ธ.ค./2561
169	เคิ่ง	8	นายสุธรรม แก้วยวน	82	081-0813873	6/ธ.ค./2561
170	เคิ่ง	8	นางปิ่นแก้ว จันทรนวล	15	081-6779090	6/ธ.ค./2561
171	เคิ่ง	9	นางสุคนธ์ ไชยกิจ	73	062-2097972	10/ธ.ค./2561
172	เคิ่ง	9	นางสมใจ เรืองฤทธิ์	30		10/ธ.ค./2561
173	เคิ่ง	10	นายพยงค์ศักดิ์ ทองโอ	4/2	090-8734951	8/ธ.ค./2561
174	เคิ่ง	10	นางวรรณา ลิมลั่น	6	083-3929912	11/ธ.ค./2561

175 เคื่อง	11	นายสุทัศน์ สงค์ขาว	137	089-5884269	7/ธ.ค./2561
176 เคื่อง	11	นายวรวิทย์ หนูแย้ม	235	082-8111878	7/ธ.ค./2561

ภาคผนวก ก

การประชุมรับฟังความคิดเห็นการท่องเที่ยว เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2561

ณ องค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ពី បុគ្គ ៨៣៣០១/២ ៥៧

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง
๑๕๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลวังอ่าง อำเภอลำทะเมนชัย
จังหวัดนครราชสีมา ๔๐๑๕๐

๒๕๖๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑

21

เรื่อง ขอเชิญประชุม

เรียน นายอภินันท์ ตาพัสชัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการการประชุมฯ

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ มหาลยราชภัฏสุราษฎร์ธานีร่วมกับสำนักงานกองทุนการวิจัย (สกว.) ได้ร่วมกันพัฒนาโจทย์
วิจัยการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อนำโจทย์ไปดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการ
ท่องเที่ยวในอำเภอชะอวด โดยบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วน

ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวอำเภอชะอวด มีศักยภาพเพิ่มมากขึ้น และเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงขอเชิญท่านและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานท่องเที่ยว เข้าร่วมประชุมเวทีพัฒนาจิตวิทยาท่องเที่ยวชะอวด ในวันศุกร์ที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอความร่วมมือเข้าประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน

ଅନୁଗାମିନୀଙ୍କର ଅନୁଗାମିନୀଙ୍କର ଅନୁଗାମିନୀଙ୍କର

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิเรก หนูสาย)

องค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง

ทราบ

- את רחל

— 178 —

- मैगी 15

- ਕਿਸੇ/ਦਾ ਉਤਪੱਤੀ

1972/73 1000 1000 1000 1000

องค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง
โทรศัพท์/โทรสาร.๐ ๗๕๘๔ ๕๑๘๘

(นายธำมิตย์ แสงศรี)

รองนายกเทศมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

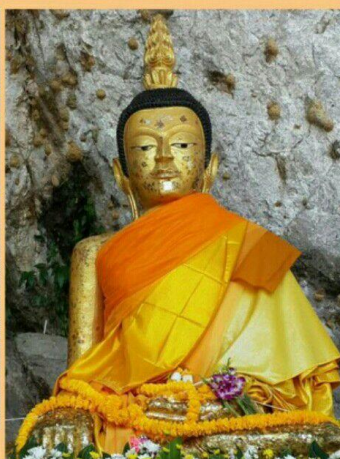
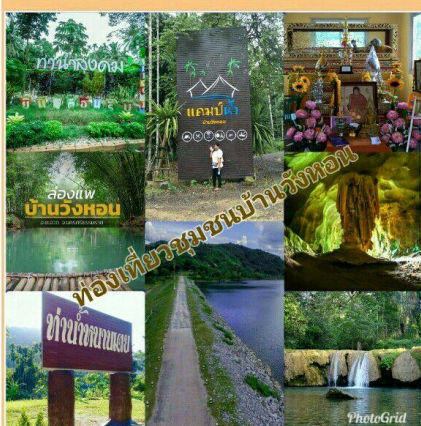
นายกเทศมนตรีตำบลชะอำ

เวทีพัฒนาจิตยวิชัย ท่องเที่ยวชะอวด

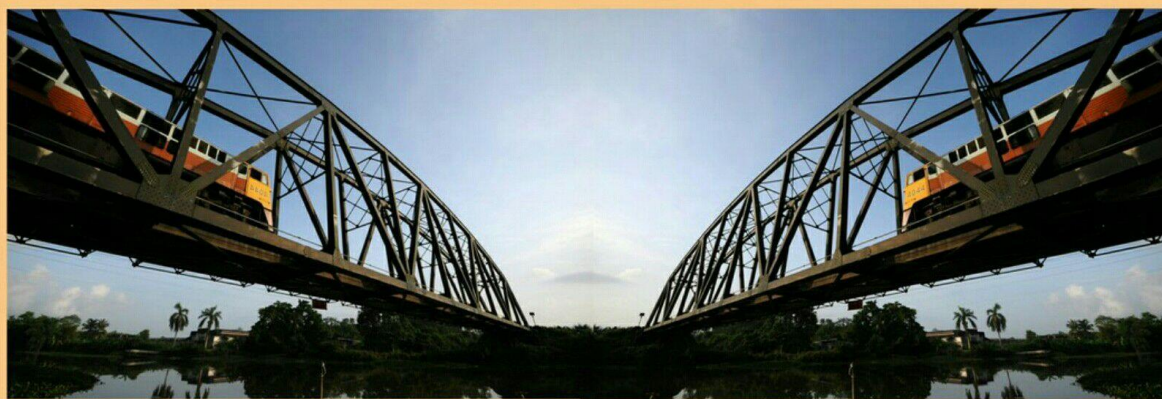
เรียนเชิญ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการท่องเที่ยวชะอวด
ร่วมวางแผนทาง การท่องเที่ยวร่วมกัน

ณ ห้องประชุม อบต.วังอ่าง อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช

วันที่ 1 มิถุนายน 2561 เวลา 13.00 - 17.00 น.

ประสานงานเวที โดย
ดร.กฤษณะ ทองแก้ว
โทร. 089 493 7452

ภาคผนวก ข

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยนำทีมลงพื้นที่และรับฟังข้อเสนอโครงการวิจัย
เมื่อวันที่ ณ เทศบาลตำบลท่าประท่าจะ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาคผนวก ค

ดร.ปรัชกรณ์ ควงวงศ์ อบรมการลงพื้นที่และการจัดการเอกสารการเงิน

วันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2561 ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลชะอวด อำเภอชะอวด

จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาคผนวก ง

นายอำเภอชะอวดประธานในที่ประชุมสร้างเครือข่ายท่องเที่ยวอำเภอชะอวด
วันที่ 5 เดือนกุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้องประชุมอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาคผนวก จ

ทีมวิจัยลงพื้นที่เก็บข้อมูล

ภาคผนวก ฉ

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญในอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ตำบล	หมู่ที่	ชื่อ-นามสกุล	บ้านเลขที่	เบอร์โทรศัพท์	ว/ด/ป
1	บ้านตุล	1	นางแก้ว บุญประสบ	243	093-7821620	7/ก.ย./2561
2	บ้านตุล	1	นางอ้วน สมัยสงค์	205	084-8504539	7/ก.ย./2561
3	บ้านตุล	2	นายสังเวียน อักษรภักดี	152	085-7833987	9/ก.ย./2561
4	บ้านตุล	2	นายเสถียร บำรุงชาติ	110		9/ก.ย./2561
5	บ้านตุล	3	นายชด รักสุวรรณ	187	093-5653604	11/ก.ย./2561
6	บ้านตุล	3	นางเย็นจิตร เรืองภักดี	186		11/ก.ย./2561
7	บ้านตุล	4	นางหีด แสงรัตน์	96		10/ก.ย./2561
8	บ้านตุล	4	นางอารีย์ คำสงค์	118	081-0814456	10/ก.ย./2561
9	บ้านตุล	5	นายจำลอง มุลิวังค์	159/9	081-7741949	8/ก.ย./2561
10	บ้านตุล	5	นางปรีดา รุ่งเอียด	159/13		8/ก.ย./2561
11	ควนหนองหงษ์	1	นายถาวร ขวัญทอง	42	081-2717542	15/ก.ย./2561
12	ควนหนองหงษ์	1	นายสุทิน ขวัญทอง			15/ก.ย./2561
13	ควนหนองหงษ์	2	นายณรงค์ฤทธิ์ พลเกษตร	144	093-6081719	13/ก.ย./2561
14	ควนหนองหงษ์	2	นางตุ้ย พลเกษตร	144	093-6081719	13/ก.ย./2561
15	ควนหนองหงษ์	2	นางชู วงศ์รอด	109		13/ก.ย./2561
16	ควนหนองหงษ์	3	นางหนูริน ทองนุ่น	246/1	089-2948453	14/ก.ย./2561
17	ควนหนองหงษ์	3	นายนิล ยมมินทร์	88	086-6028072	14/ก.ย./2561
18	ควนหนองหงษ์	4	นายสมพงศ์ ด้งสุวรรณ	52	065-0708719	13/ก.ย./2561

19	ควนหนองหงษ์	4	นายพัน กำเนิดรักษา	2	098-7341244	15/ก.ย./2561
20	ควนหนองหงษ์	5	นายแนบ อินอักษร	138		12/ก.ย./2561
21	ควนหนองหงษ์	5	นางกรนิส เจริญ	137/1	098-7077786	12/ก.ย./2561
22	ควนหนองหงษ์	6	นางอนุ ธรรมชาติ	133		15/ก.ย./2561
23	ควนหนองหงษ์	6	นางอุมา เสนทอง	78	083-3894092	15/ก.ย./2561
24	เขาพระทอง	1	นายสุพัฒ สิริศักดิ์(ผญ)	126/1	082-2885919	22/ก.ย./2561
25	เขาพระทอง	1	นายสุทัศน์ รักษาชล	91		22/ก.ย./2561
26	เขาพระทอง	2	นางคล่อง มีเสน	45	086-2832625	23/ก.ย./2561
27	เขาพระทอง	2	นางพริก หนูทับ	44	089-5910804	23/ก.ย./2561
28	เขาพระทอง	3	นายชัย รอดทองสุข	55/1	082-2769632	23/ก.ย./2561
29	เขาพระทอง	3	นางวาทิน รอดทองสุข	55/1	082-2769632	23/ก.ย./2561
30	เขาพระทอง	3	นายสังทอง นุ่นมัน	74/2	091-8483668	24/ก.ย./2561
31	เขาพระทอง	4	นางไสรจ พันธ์รงค์	292	087-4634385	24/ก.ย./2561
32	เขาพระทอง	4	นางสุจิตราภรณ์ บุญจันทร์	64	089-2933109	24/ก.ย./2561
33	เขาพระทอง	5	นายถาวร ตึกสุวรรณ	21/1	086-2766457	21/ก.ย./2561
34	เขาพระทอง	5	นางปราณี ทองทะวัย	16	098-5817168	21/ก.ย./2561
35	เขาพระทอง	6	นางสมเด็จ คงเกื้อ	203	080-5237783	20/ก.ย./2561
36	เขาพระทอง	6	นายเพียร เสนทอง	270	088-8209014	20/ก.ย./2561
37	เขาพระทอง	7	นางปรีดา บำรุงชาติ	105	086-9675191	25/ก.ย./2561
38	เขาพระทอง	7	นายเคียง พันคง	292	087-4634385	25/ก.ย./2561
39	วังอ่าง	1	นายชอบ พรหมเล็ก	36		7/ต.ค./2561

40	วังอ่าง	1	นายนิยม คงเมฆ	191/1		7/ต.ค./2561
41	วังอ่าง	2	นายประเสริฐ วรรณราย	10	085-7919125	2/ต.ค./2561
42	วังอ่าง	2	นางเพียร มากช่วย	38		2/ต.ค./2561
43	วังอ่าง	3	นางสายใจ หนูสาย	70	097-0796484	13/ต.ค./2561
44	วังอ่าง	3	นางคมขำ เพ็ชรดำ	77	083-5049566	13/ต.ค./2561
45	วังอ่าง	4	นางสุดา อรุณวงศ์	237	061-1845978	7/ต.ค./2561
46	วังอ่าง	4	นางวลัย พรหมศรี	15/1	086-6890904	8/ต.ค./2561
47	วังอ่าง	5	นางสาวศรัณย์พัทธ์ ศรีสุข	50	080-6955656	6/ต.ค./2561
48	วังอ่าง	5	นายอุดม ทองบุรี	17	084-8581268	6/ต.ค./2561
49	วังอ่าง	6	นางชิต แก้วยวน	160	087-2667472	4/ต.ค./2561
50	วังอ่าง	6	นายถ้วน คงทองจีน	6	080-0387300	4/ต.ค./2561
51	วังอ่าง	7	นางพรทิพย์ สังข์ทอง	114/1	081-1293347	5/ต.ค./2561
52	วังอ่าง	7	นายสมพร อ่อนขวัญ	99/2	084-0595612	5/ต.ค./2561
53	วังอ่าง	8	นายอนันต์ แก้วรักษ์	89	062-0523247	3/ต.ค./2561
54	วังอ่าง	8	นางสุกัญญา ศิริรอด	42/1		3/ต.ค./2561
55	วังอ่าง	9	นายสมเกียรติ สังข์สินชัย	221/2		3/ต.ค./2561
56	วังอ่าง	9	นางวาสนา ชูศิริ	45/3	089-5944648	4/ต.ค./2561
57	ขอนแก่น	1	นางอุไร ดำหนูอินทร์	60	086-2899742	30/ต.ค./2561
58	ขอนแก่น	1	นางบุญมี สวัสดิ์รักษา	65	081-8949140	30/ต.ค./2561
59	ขอนแก่น	2	นางมาลี ขวัญหวาน	33	080-7023470	28/ต.ค./2561
60	ขอนแก่น	2	นางละออง คงนุ่น	36	087-8907546	28/ต.ค./2561

61	ขอหนด	3	นายทวี แสงดำ	101	086-2906402	31/ต.ค./2561
62	ขอหนด	3	นายบุญเสริม สุขสม	13		31/ต.ค./2561
63	ขอหนด	4	นางจินดา พูลนวน	175/2	085-7926421	30/ต.ค./2561
64	ขอหนด	4	นางมาลี หนูแย้ม	63/2	081-8997199	30/ต.ค./2561
65	ขอหนด	5	นางสุคนธ์ ทิพย์เพ็ง	26	093-6653371	27/ต.ค./2561
66	ขอหนด	5	นายสุวิทย์ คำช่วย	92	080-7023470	27/ต.ค./2561
67	ขอหนด	6	นายวัชร ทงสม	117	065-4052398	29/ต.ค./2561
68	ขอหนด	6	นายสันติ เพชรประวัติ	58/2	089-2111470	29/ต.ค./2561
69	ขอหนด	7	นางสุพิศ บุญสุก	48/1	081-0966272	28/ต.ค./2561
70	ขอหนด	7	นายอุดม เกาะทอง	37	087-5708256	28/ต.ค./2561
71	ขอหนด	8	นางจำเป็น ปานมา	88	087-2815344	29/ต.ค./2561
72	ขอหนด	8	นายวิมล เจียบแหลม	173	091-8244374	29/ต.ค./2561
73	ขอหนด	9	นายสมเพียร ขุนทองพุ่ม	78	098-0746596	31/ต.ค./2561
74	ขอหนด	9	นางสาคร ฤทธิชัย	21/1	089-5153261	31/ต.ค./2561
75	นางหลง	1	นายสุวิทย์ ศรีนวล	155/1	088-1158568	7/พ.ย./2561
76	นางหลง	1	นางสุจิน หนูสาย	143/1	091-8694208	7/พ.ย./2561
77	นางหลง	2	นายพัน ศรีทองช่วย	30		6/พ.ย./2561
78	นางหลง	2	นางสาวกาญจนา ชูเรือง	40	087-2694195	6/พ.ย./2561
79	นางหลง	3	นายประดับ เสือสิง	36	094-3543464	8/พ.ย./2561
80	นางหลง	3	นายจรัญ เรืองศรี	121/1	063-8865211	8/พ.ย./2561
81	นางหลง	4	นางชุ่ม อ่อนเมือง	7		7/พ.ย./2561

82	นางหลง	4	นายถนอม ขำช่วย	7		7/พ.ย./2561
83	นางหลง	5	นายฉลอง อินทร์ชัย	56/3		8/พ.ย./2561
84	นางหลง	5	นายณรงค์ คงแก้ว	8/3	098-7278098	8/พ.ย./2561
85	นางหลง	6	นางสาวสุลีพร ไขด้วง	161	087-8820483	6/พ.ย./2561
86	นางหลง	6	นางผล สุขสม	145/3	093-7821794	6/พ.ย./2561
87	นางหลง	7	นายสมนึก ชมเกต	15	063-6192785	6/พ.ย./2561
88	นางหลง	7	นายบุญเลิศ หนูจันทร์	18/1		6/พ.ย./2561
89	เกาะจันทร์	1	นายย่อ พงศ์ศำปาน	61	087-2756548	27/พ.ย./2561
90	เกาะจันทร์	1	นางจำเนียร พิทักษ์	52	089-8735121	27/พ.ย./2561
91	เกาะจันทร์	2	นางภาชีณี ผอมนวล	254/3	062-5166572	23/พ.ย./2561
92	เกาะจันทร์	2	นางอุบล เกตุทอง	262	065-3870275	23/พ.ย./2561
93	เกาะจันทร์	3	นางลำยอง สุวรรณภักดิ์	20	084-7492370	26/พ.ย./2561
94	เกาะจันทร์	3	นางรัตนพร นุ่นแก้ว	34/2		26/พ.ย./2561
95	เกาะจันทร์	4	นางละเอียด นุ่นมัน	136		25/พ.ย./2561
96	เกาะจันทร์	4	นายโชติ ใจวรรณ	140	081-0913113	25/พ.ย./2561
97	เกาะจันทร์	5	นายจรรยา นุ่นมัน	30	089-5937038	27/พ.ย./2561
98	เกาะจันทร์	5	นายด้วง นุ่นนา	110		27/พ.ย./2561
99	เกาะจันทร์	6	นายไสสิทธิ์ะ แย่งกุลเซาว์	31/2	086-2925563	21/พ.ย./2561
100	เกาะจันทร์	6	นายอิสมาแอณ เทพลักษณะณ์	21/1	089-9098598	21/พ.ย./2561
101	เกาะจันทร์	7	นายวิโรจน์ ณ.พัทลุง	41		23/พ.ย./2561
102	เกาะจันทร์	7	นางบุญล้อม นุ่นแก้ว	43	091-0453966	23/พ.ย./2561

103	เกาะจันทร์	8	นางหนูจันทร์ กองสุข	121	089-8693643	26/พ.ย./2561
104	เกาะจันทร์	8	นายจรงค์ สังข์แก้ว	18	087-2841430	26/พ.ย./2561
105	เกาะจันทร์	9	นายดำ คงเนียม	131	093-7381631	21/พ.ย./2561
106	เกาะจันทร์	9	นายวิสุทธิ์ พรหมทอง	137	088-4888920	21/พ.ย./2561
107	เกาะจันทร์	10	นายประยูง ปานเกล้า	27	080-1446625	25/พ.ย./2561
108	เกาะจันทร์	10	นายพูน จันทร์สังข์	65		25/พ.ย./2561
109	ท่าประจะ	1	นายเฉลียว ดีทอง	44	089-7919607	11/พ.ย./2561
110	ท่าประจะ	1	นางฉวี ตำเมือง	82/1		11/พ.ย./2561
111	ท่าประจะ	2	นายปรีชา ชูแก้ว	186	087-2713840	10/พ.ย./2561
112	ท่าประจะ	2	นายขจิต ไหมเผือก	182	093-7764719	10/พ.ย./2561
113	ท่าประจะ	3	นางสำรวย ณะจันทร์	361	082-8133907	10/พ.ย./2561
114	ท่าประจะ	3	นายจับ ไหมเผือก	400	083-1728695	10/พ.ย./2561
115	ท่าประจะ	4	นายฉลอง เนียมสงค์	122	086-2825328	10/พ.ย./2561
116	ท่าประจะ	4	นายเฉลียว พลสิทธิ์	95	086-4046462	10/พ.ย./2561
117	ท่าประจะ	5	นายเชื่อง สงจันทร์	79/1		11/พ.ย./2561
118	ท่าประจะ	5	นายฉลอง ยะวิเชียร	74	085-7890205	11/พ.ย./2561
119	ท่าประจะ	6	นางโสภาส ขวัญแก้ว	184	086-2832809	11/พ.ย./2561
120	ท่าประจะ	6	นางสวาท ขวัญใจ	88	061-1954722	11/พ.ย./2561
121	ชะอวด	1	นายวินัย คำนวน	29	098-9688934	19/พ.ย./2561
122	ชะอวด	1	นายระเวง แป้นแก้ว	272	083-1947991	19/พ.ย./2561
123	ชะอวด	2	นายเกษม สุขเสน	10/1	088-4490425	16/พ.ย./2561

124	ชะอวด	2	นายวัชร เกตุชู	139/3	086-3332053	17/พ.ย./2561
125	ชะอวด	3	นายนิพนธ์ สุขขนาด	73	089-5890908	14/พ.ย./2561
126	ชะอวด	3	นายคลี เทียวเมฆ	139		14/พ.ย./2561
127	ชะอวด	4	นายคำนึ่ง ทองนก	30		13/พ.ย./2561
128	ชะอวด	4	นายจัญญ์ สีเสเพ็ชร	59	084-0248978	13/พ.ย./2561
129	ชะอวด	5	นางฉาย สุขศรีเมือง	81	0654120579	14/พ.ย./2561
130	ชะอวด	5	นายห้วง ชูคง	4		14/พ.ย./2561
131	ชะอวด	6	นางเฮียน คำมี	140	087-8959360	16/พ.ย./2561
132	ชะอวด	6	นางฟอง สิงห์สุวรรณ	107/1	099-5463437	16/พ.ย./2561
133	ชะอวด	7	นายนวน จงไกรจักร์	62/1		13/พ.ย./2561
134	ชะอวด	7	นายสกลิต ห้วยห้อง	54	089-9097375	13/พ.ย./2561
135	ชะอวด	8	นายจำรัส บัวจันทร์	76		17/พ.ย./2561
136	ชะอวด	8	นายสุริยา มีทอง	63	086-2893995	17/พ.ย./2561
137	ชะอวด	9	นางละออง ชุมเขย	149	085-8959830	20/พ.ย./2561
138	ชะอวด	9	นายสัน รุ่งน้อย	4	075-380161	20/พ.ย./2561
139	ชะอวด	10	นางถ้วน ชูแก้ว	202	087-9941186	19/พ.ย./2561
140	ชะอวด	10	นายจรัญ ขาวคง	121	093-5950501	19/พ.ย./2561
141	ท่าเสด็จ	1	นางอารีย์ หนูรักษ์	29	082-8001910	29/พ.ย./2561
142	ท่าเสด็จ	1	นางบุญเรือน หนูรักษ์	29/1	087-1249785	29/พ.ย./2561
143	ท่าเสด็จ	2	นางวิไล ทองพูน	115/1	082-8156236	1/พ.ย./2561
144	ท่าเสด็จ	2	นายสมปอง ทองมาก	101	092-5211421	1/พ.ย./2561

145	ท่าเสม็ด	3	นายสมรรถ ไชยรัตน์	80/1	098-0196494	2/พ.ย./2561
146	ท่าเสม็ด	3	นายเพ็ง หมีนเดช	32	0822754981	2/พ.ย./2561
147	ท่าเสม็ด	4	นายเกษม ขำช่วย	44/2	094-5799208	29/พ.ย./2561
148	ท่าเสม็ด	4	นางสุกัญญา บำรุงชู	16/2	093-7574527	29/พ.ย./2561
149	ท่าเสม็ด	5	นายนิพล บุญวงศ์	81		1/พ.ย./2561
150	ท่าเสม็ด	5	นายวิเชียร คงวัน	14/1	080-6492374	1/พ.ย./2561
151	ท่าเสม็ด	6	นายนิยม ไทรแก้วด้วง	72	084-8421132	29/พ.ย./2561
152	ท่าเสม็ด	6	นางยุพดี ชูแก้ว	83/2	088-3850956	30/พ.ย./2561
153	ท่าเสม็ด	7	นายจารึก บัวเมือง	23/3	089-7396827	30/พ.ย./2561
154	ท่าเสม็ด	7	นายกุลเดช ยมพมาตร	42/1	086-2769012	1/พ.ย./2561
155	เคร้ง	1	นายสุคนธ์ แก้วหัวไทร	176	082-8155133	9/ธ.ค./2561
156	เคร้ง	1	นายวัชรินทร์ ภิรมย์รักษ์	104/2	065-4014972	9/ธ.ค./2561
157	เคร้ง	2	นายประยูง ทองรักษ์	53/1	093-6469687	10/ธ.ค./2561
158	เคร้ง	2	นายเพ็ญ ภิรมย์รักษ์	44		10/ธ.ค./2561
159	เคร้ง	3	เดโช อ่อนแก้ว	8/1	083-6509196	9/ธ.ค./2561
160	เคร้ง	3	นายปรีชา อินทร์ทอง	106/2	087-2889026	9/ธ.ค./2561
161	เคร้ง	4	นางอารมณั์ ด้วงแป้น	89	080-0399659	7/ธ.ค./2561
162	เคร้ง	4	นายสงบ รองพล	94	089-4754376	7/ธ.ค./2561
163	เคร้ง	5	นายสมพร โสเกิด	144	085-7815826	8/ธ.ค./2561
164	เคร้ง	5	นายนิยม สังข์ฤทธิ์	22		8/ธ.ค./2561
165	เคร้ง	6	นายจิน คงจันทร์	33/1	082-8125810	6/ธ.ค./2561

166	เครื่อง	6	นางเคลือม บุญพรหม	40	093-7821839	6/ธ.ค./2561
167	เครื่อง	7	นายลิขิต พงศาปาน	41	081-0892670	11/ธ.ค./2561
168	เครื่อง	7	ประทีป สุขศรีเมือง	50		11/ธ.ค./2561
169	เครื่อง	8	นายสุธรรม แก้วยวน	82	081-0813873	6/ธ.ค./2561
170	เครื่อง	8	นางปิ่นแก้ว จันทรวล	15	081-6779090	6/ธ.ค./2561
171	เครื่อง	9	นางสุนันท์ ไชยกิจ	73	062-2097972	10/ธ.ค./2561
172	เครื่อง	9	นางสมใจ เรืองฤทธิ์	30		10/ธ.ค./2561
173	เครื่อง	10	นายพยงค์ศักดิ์ ทองโอ	4/2	090-8734951	8/ธ.ค./2561
174	เครื่อง	10	นางวรรณดา ลิ้มล้วน	6	083-3929912	11/ธ.ค./2561
175	เครื่อง	11	นายสุทัศน์ สงค์ขาว	137	089-5884269	7/ธ.ค./2561
176	เครื่อง	11	นายวรวิทย์ หนูแย้ม	235	082-8111878	7/ธ.ค./2561

ประวัตินักวิจัย

หัวหน้าโครงการ

1. นายอดุลย์ คำสงค์ 54 ม.7 ตำบลเกรียง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ทีมวิจัยร่วม

2. นายอภิชาติ ศรีพรหมทอง 13/5 ม. 2 ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จ.นครศรีฯ
3. นายประภาส แป้นประดิษฐ์ 40/1 ม.5 ตำบลเขาพระทอง อำเภอชะอวด จ.นครศรีฯ
4. นายณัฐกาญจน์ ชุมทอง องค์การบริหารส่วนตำบลวังอ่าง อ.ชะอวด จ.นครศรีฯ

ทีมที่ปรึกษา

5. นายชิน ทิพย์เพ็ง 21 ม.5 ต.ชอนหาด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช
6. นายไชยา กรรไพบราษ องค์การบริหารส่วนตำบลเกรียง อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช
7. นายสมโภช เดชเปี้ย 44 ต.ท่าประจะ อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช
8. นายนิติ เกิดศิริ เทศบาลตำบลชะอวด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช
9. จำเอกมนตรี คงประเสริฐ เทศบาลตำบลชะอวด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช

พี่เลี้ยงโครงการ

10. ดร.กฤษณะ ทองแก้ว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี